

Returadresse
Miljø og Natur Landbrug
Kjærgaardsvej 8 6950 Ringkøbing

Ringkøbing-Skjern Kommune

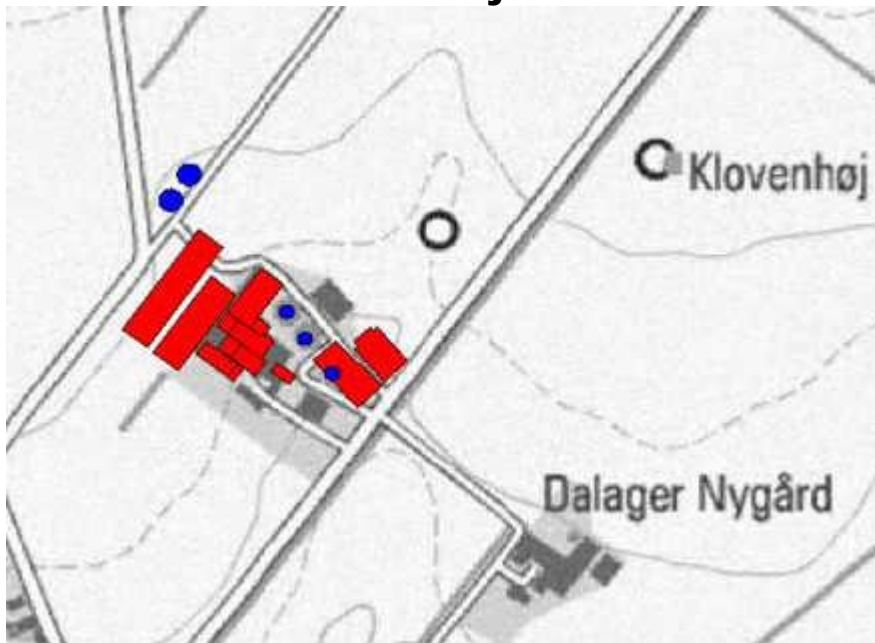
Langvang A/S
Højbyvej 3
6900 Skjern

Sagsbehandler
Anne-Marie Svendsen
Direkte telefon
99 74 17 57
E-post
anne-marie.
svendsen@rksk.dk

Dato
1. juni 2010
Sagsnummer
2008050416A

Miljøgodkendelse

gældende for husdyrbruget på adressen
Højbyvej 3
6900 Skjern

Virksomhedens art:

Matrikel nr.:

Betegnelse:

Tilsynsmyndighed:

Udarbejdet af ALECTIA A/S

Svineproduktion

14r, Borris Nørreland, Sdr. Borris m.fl.

Husdyrbrug omfattet af § 12 i Lov om
miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

Ringkøbing-Skjern Kommune

for Ringkøbing-Skjern Kommune

Stamblad:

Bedriftens ejer og driftsansvarlig	Langvang A/S Fastnet telefon: [REDACTED] Mobil: [REDACTED] E-mail: [REDACTED]																													
Bedriftens adresse	Højbyvej 3, 6900 Skjern																													
Bedriftens miljøkonsulent	Helle Borum Heden og Fjorden, Birk Centerpark 24, 7400 Herning Fastnet telefon: 96 29 66 66 Mobil: 29 67 94 35 E-mail: hbo@hflc.dk																													
Bedriftens matrikelnumre	<table border="1"> <tr><td>37g</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85am</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>37i</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>14r</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>14v</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>37h</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85p</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85y</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>82f</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>23f</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85an</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>12ai</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>85x</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> <tr><td>10y</td><td>Borris Nørreland, Sdr. Borris</td></tr> </table>		37g	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85am	Borris Nørreland, Sdr. Borris	37i	Borris Nørreland, Sdr. Borris	14r	Borris Nørreland, Sdr. Borris	14v	Borris Nørreland, Sdr. Borris	37h	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85p	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85y	Borris Nørreland, Sdr. Borris	82f	Borris Nørreland, Sdr. Borris	23f	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85an	Borris Nørreland, Sdr. Borris	12ai	Borris Nørreland, Sdr. Borris	85x	Borris Nørreland, Sdr. Borris	10y	Borris Nørreland, Sdr. Borris
37g	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85am	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
37i	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
14r	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
14v	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
37h	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85p	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85y	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
82f	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
23f	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85an	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
12ai	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
85x	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
10y	Borris Nørreland, Sdr. Borris																													
Kommune	Ringkøbing – Skjern Kommune																													
CVR-nr. / P-nr. / CHR-nr.	10001528 / 1010088689 / 96924																													
Ejendomsnummer	7600026447																													
Bedriftens betegnelse	Husdyrbrug omfattet af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug																													

Oplysninger om husdyrbruget:

Dyrehold	Nudrift		Ansøgt	
	Antal	DE	Antal	DE
Årssøer	750	174,48	1.305	303,48
Smågrise	18.000	83,08	35.840	172,67
Sopolte	-	-	600	12,00
Slagtesvin	4.500	116,59	2.173	55,37
Heste	3	1,03	3	1,03
I alt		375,18		544,55
Arealer		Ha		Ha
Ejet - udbringningsareal		-		323,63
Forpagtet areal		-		68,10
Aftaleareal		-		38,41
Udbringningsareal i alt		-		430,14
Bygningsmæssige forhold	Kapacitet m³	Areal (m²)	Kapacitet m³	Areal (m²)
Eksisterende staldanlæg		ca. 6.173		ca. 4.878
Eksisterende gyllebeholder	2.300		0	
Eksisterende gyllebeholder	2.400		2.400	
Eksisterende gyllebeholder (får telt på i ansøgt drift)	2.500		2.500	
Ny farestald				2.510
Ny løbe-drægtighedsstald				3.623
Ny klimastald				1.788
Ny gyllebeholder med telt			4.000	
Ny gyllebeholder med telt			4.000	
I alt	7.200		12.900	ca. 12.799

Ejendommens udbringningsarealer (ca. 390 ha egne/forpagtede) drives under et andet CVR-nr (Brdr. Holk I/S CVR-nr. 27337791) og arealerne godkendes derfor i en særskilt §16 arealgodkendelse. Derudover er der aftalearealer til ejendommene Højbo 4 og Fasterlundvej 9 og disse arealer godkendes også i to særskilte §16 arealgodkendelser.

Fordelingen af husdyrgødning/dyreenheder:

	Husdyrbrug	Antal DE
Producerede gødning	Højbyvej 3 Svinegylle	543,53
Producerede dybstrøelse	Højbyvej 3 Hestegødning	1,03
Tilført gødning	Ingen	-
Til afsætning for arealgodkendelsen for Brdr. Holk I/S.	Brdr. Holk I/S Højbyvej 3	544,55

INDHOLDSFORTEGNELSE:

STAMBLAD:	2
OPLYSNINGER OM HUSDYRBRUGET:	3
FORDELINGEN AF HUSDYRGØDNING/DYREENHEDER:	4
1. MEDDELELSE AF MILJØGODKENDELSE	7
1.1 BAGGRUND OG KORT RESUMÉ	7
1.2 AFGØRELSEN	8
2. VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	10
2.1 Generelt	10
2.2 Uheld og risici	10
2.3 Årsproduktion	10
2.4 Staldanlæg	11
2.5 Opbevaringsanlæg generelt	12
2.6 Forsinkelsesbassin	13
2.7 Gyllehåndtering	13
2.8 Transport	14
2.9 Håndtering af marksprøjte	14
2.10 Spildevand	14
2.11 Oplag af olie og medicin	14
2.12 Affald	14
2.13 Skadedyr	14
2.14 Lugt	15
2.15 Støjklider	15
2.16 Lys	15
2.17 Støv	15
2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi	16
2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol	16
2.20 Ophør	16
3. FORMALIA	17
3.1 LOVGRUNDLAG	17
3.2 OFFENTLIGHED	17
3.3 KLAGEVEJLEDNING	17
3.4 UDNYTTELSE	18
BILAG 1. MILJØREDEGØRELSE FOR MILJØGODKENDELSEN	20
1.1 IKKE TEKNISK RESUMÉ	20
1.2 OPLYSNINGER OM KRING ANLÆGGET OG EJENDOMMEN	22
1.3 OPLYSNINGER OM STALDANLÆG OG BESÆTNING	27
1.4 OPLYSNINGER OM OPBEVARINGSANLÆG	31
1.5 BEREGNINGER PÅ ANLÆG	32
1.6 OPLYSNINGER OM KRING AREALER	35
1.7 OPLYSNINGER OM GØDNING	36
1.8 OPBEVARINGSKAPACITET	38
BILAG 2. MILJØVURDERING FOR MILJØGODKENDELSEN	39
2.1 BAGGRUND FOR MILJØGODKENDELSEN	39
2.2 GENERELLE AFSTANDSKRAV	39
2.3 EJENDOMMENS HUSDYRHOLD, STALDANLÆG, DRIFT OG GØDNINGSHÅNDTERING	39
2.4 AMMONIAK	40
2.5 LUGT	41
2.6 FOSFOR, NITRAT OG GRUNDEVAND	42
2.7 NATUR	42
2.9 LANDSKABELIGE VÆRDIER / INTERESSEOMRÅDE	44
2.10 KULTURMILJØ	44
2.11 TIL- OG FRAKØRSEL TIL VIRKSOMHEDEN	45
2.12 STØJ	45
2.13 EGENKONTROL	45

2.14 BEDST TILGÆNGELIG TEKNIK (BAT)/RENERE TEKNOLOGI	46
2.15 ALTERNATIVE LØSNINGER.....	47
2.16 PROJEKTETS SANDSYNLIGE MILJØPÅVIRKNING.....	47
2.17 KONKLUSION.....	47
BILAG 3. KOMMENTARER TIL MILJØGODKENDELSEN:	49
BEREDSKABSPLAN	49
KOMPOST TIL MARKSTAK.....	49
STØJ	49
BILAG 4A. SITUATIONSPLAN, SAMLEDE ANLÆG.....	50

Bilag 4b. Arealer til bedriften

Bilag 5a. Natur

Bilag 5b. Natur, lejet gyllebeholder

Bilag 6. Kulturmiljø

Bilag 7. Transportveje

Bilag 8. BAT-bilag

Copyright

Kortmateriale er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Kort- og matrikelstyrelsen. Copyright Kort- og matrikelstyrelsen 1992 /KD.86.1033.

Luftfotos – Danmarks Digitale Ortofoto – er gengivet af Ringkøbing-Skjern Kommune med tilladelse fra Cowi. **DDO ©, Copyright COWI.**

1. Meddelelse af miljøgodkendelse

1.1 Baggrund og kort resumé

Baggrund

Ringkøbing-Skjern Kommune modtog den 17.03.2008 en ansøgning om miljøgodkendelse af husdyrbruget beliggende på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern. Ansøgningen om miljøgodkendelse omfatter hele husdyrbruget uden arealer og omfatter en udvidelse af dyreholdet til 1305 årssøer, 35.840 smågrise (7,2-8 kg) 35.840 smågrise (8-31 kg), 600 sopolte (55-105 kg), 2.173 slagtesvin (31-102 kg) og 3 stk. heste i alt svarende til 544,55 DE samt opførelse af ny farestald på 2.510 m² og løbe-/drægtighedsstald på 3623 m² og en ny klimastald på 1788 m² samt to nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³ med teltoverdækning og overdækning på en eksisterende tank.

Kort resumé

Afstandskrav

Alle lovpligtige afstandskrav i §§6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt med undtagelse af afstandskrav til offentlig vej (krav >15 m). Ringkøbing-Skjern Kommune har givet dispensation til dette afstandskrav.

Ammoniak

Husdyrbruget er omfattet af krav af om 20 % ammoniakreduktion fra stald og lager, hvilket er overholdt i henhold til ansøgningen.

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt ved at der bl.a. etableres gyllekøling og overdækning af to nye gyllebeholdere.

Husdyrbrugets stald og lager ligger uden for bufferzonerne I og II til naturområder omfattet af § 7 i loven.

Der er foretaget beregning af ammoniakdepositionen til Borris Hede og beregningen viser, at der ikke vil være en merdeposition til naturområdet.

Der er foretaget beregning af ammoniakdepositionen til et §3 hedeområde og beregningen viser at der vil være en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år til naturområdet.

Lugt

Lugtgenafstande (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen følgende:

Byzone:	1000,52 m
Samlet bebyggelse:	749,06 m
Enkelt bolig:	338,77 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1925 m til samlet bebyggelse (Borris By) og 305 m til enkelt bolig (Borrisvej 16). Afstanden til den nærmeste byzone (Byzonen i Borris By) er 2786 m.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone og samlet bebyggelse overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for enkelt bolig overholdt, idet "korrigerede geneafstand (226 m) er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand" (348 m).

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Fosfor, nitrat og grundvand

Ejendommens egne udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr og derudover er der aftalearealer. Dele af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse 2 og fosforklasse 2. Alle husdyrbrugets udbringningsarealer inkl. aftalearealer godkendes i 3 stk. særskilte §16 arealgodkendelser, som sikrer, at alle lovpligtige krav til udvaskning af fosfor og nitrat overholdes.

Natur

Spredt om husdyrbruget forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den §3 beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. EF-habitatområdet Skjern Å ligger ca. 3 km fra anlægget og Habitatområdet Borris Hede ligger 3700 m fra anlægget.

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse.

Alle padde er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padde, bør gødsning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsnings- og sprøjtefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

Landskab og kultur

Landskabet omkring ejendommen er i Ringkøbing Amts Regionplan 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde.

Området indeholder iht. Regionplanen 2005 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Arealer

Ejendommens udbringningsarealer (ca. 390 ha egne/forpagtede) drives under et andet CVR-nr (Brdr. Holk I/S CVR-nr.27337791) og dele af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse 2 og fosforklasse 2 og arealerne godkendes derfor i en særskilt §16 arealgodkendelse. Derudover er der aftalearealer til ejendommene Højbo 4 og FASTERLUNDVEJ 9 og disse arealer godkendes også i to særskilte §16 arealgodkendelser.

1.2 Afgørelsen

Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler hermed miljøgodkendelse af husdyrbruget på ejendommen matr. nr. 14r, Borris Nørreland, Sdr. Borris m.fl. beliggende på adressen Højbyvej 3, 6900 Skjern. Afgørelsen meddeles i medfør af §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og på de angivne vilkår.

Miljøgodkendelsen gælder hele husdyrbruget uden arealer og omfatter en udvidelse af dyreholdet fra 375,18 DE fordelt på:

- 750 stk. årssøer
- 18.000 stk. smågrise (7,2-30 kg)
- 4.500 stk. slagtesvin (30-102 kg)
- 3 stk. heste (300-500 kg)

til en besætning på 544,55 DE fordelt på:

- 1305 stk. årssøer
- 35.840 stk. smågrise (7,2-8 kg)
- 35.840 stk. smågrise (8-31 kg)
- 600 stk. sopolte (55-105 kg)
- 2.173 stk. slagtesvin (31-102 kg)
- 3 stk. heste (300-500 kg)

Der opføres en ny farestald på 2510 m², løbe-/drægtighedsstald på 3623 m² og en ny klimastald på 1788 m² samt to nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³ med teltoverdækning og teltoverdækning på en eksisterende tank på 2500 m³.

Alle egne/forpagtede udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr og godkendes derfor i en særskilt §16-arealgodkendelse. Der er aftalearealer til to ejendomme, som også godkendes i særskilte §16-arealgodkendelser.

Afgørelsen om miljøgodkendelse af husdyrbruget Højbyvej 3, 6900 Skjern meddeles på baggrund af, at Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger for at forebygge og begrænse forurening ved anvendelse af bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til naboer, landskab, natur og miljø.

Husdyrbruget skal indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen og supplerende oplysninger indkommet til Ringkøbing-Skjern Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen, med mindre vilkårene i denne miljøgodkendelse og generel lovgivning stiller skærpede krav.

Der gøres hermed opmærksom på, at miljøgodkendelsen ikke fritager fra krav om tilladelse, godkendelse eller dispensation efter anden lovgivning (herunder Museumsloven). Eventuelt byggeri må først påbegyndes, når der ligger en særskilt tilladelse til igangsættelse af byggeriet.

Vi anmoder om, at Ringkøbing-Skjern Kommune bliver orienteret, såfremt der sker ændringer i ejerforhold eller af driftsansvarlig.

2. Vilkår for miljøgodkendelsen

Konkrete bestemmelser i lovgivningen, som er generelt gældende for landbrug, er som hovedregel ikke nævnt i denne miljøgodkendelse. Miljøgodkendelsen meddeles på de nedenstående vilkår.

2.1 Generelt

- 1) Husdyrbruget skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningen og med de eventuelle ændringer, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- 2) Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 5 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen. Med "udnyttet" menes, at eventuelt ansøgt byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke at være opfyldt 5 år efter meddelelse af miljøgodkendelsen. Byggeprojektet skal følge den tidsplan der fremgår af godkendelsens bilag 1.
- 3) De vilkår der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
- 4) Drifts-, indretnings- eller bygningsmæssige ændringer, skal anmeldes til kommunen inden de påbegyndes. Kommunen vurderer, om de aktuelle planer for ændring/udvidelse kan ske indenfor rammerne af denne miljøgodkendelse.

2.2 Uheld og risici

- 5) Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til at anmelde dette til tilsynsmyndigheden, Ringkøbing-Skjern Kommune den først kommende hverdag. Er der behov for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Senest 14 dage efter driftsuheld skal driftsansvarlig fremsende en skriftlig orientering, der beskriver uheldets omfang og indsatsen mod miljømæssige skader, samt beskriver forebyggende foranstaltninger, der begrænser mod risiko for nye uheld.

- 6) Der skal udarbejdes en beredskabsplan eller driftsforskrift, jf. bilag 3. Ejendommens beredskabsplan/driftsforskrift skal til en hver tid være ajourført.

2.3 Årsproduktion

- 7) Den godkendte husdyrproduktion skal være jævnt fordelt over året.
- 8) Miljøgodkendelsen omfatter et dyrehold på 544,55 DE fordelt på:
 - 1305 stk. årssøer
 - 35.840 stk. smågrise (7,2-8 kg)
 - 35.840 stk. smågrise (8-31 kg)
 - 600 stk. sopolte (55-105 kg)
 - 2.173 stk. slagtesvin (31-102 kg)
 - 3 stk. heste (300-500 kg)

(I tilfælde af kommende ændringer af dyreenhedsdefinitionerne skal det påpeges, at der ved fortolkning af en afgørelse skal anvendes den dyreenhedsdefinition, der var gældende på det tidspunkt, hvor godkendelsen blev givet).

Almindelige sæsonudsving, samt tilpasninger pga. sanering og lignende accepteres, det samme gør udsving i dyreholdets størrelse, som følge af mindre tilpasninger pga. ændrede vægtintervaller, så længe de maksimale 544,55 DE ikke overskrides.

2.4 Staldanlæg

- 9) Den nye drægtighedsstald nr. 24 skal etableres med linespil (skraber) i bunden af kanalerne og der lægges slanger ned til køling af gyllen.
I stalden skal der etableres gyllekøling i gyllekanalerne jf. BAT-blad fra Miljøstyrelsen "Køling af gyllen i svinestalde".
- 10) I stald 24 skal gyllekanalerne forsynes med gyllekølingsanlæg, i alt 1270 m². For at opnå en reduktion i ammoniakemissionen på 29,1 procent, skal der i gennemsnit over året være en køleeffekt på mindst 22 W/m².
Ammoniakreduktionen er den reduktion, der er nødvendig for at leve op til kommunens BAT-niveau for ammoniak.
Køleeffekten er beregnet ud fra formel 1 i Miljøstyrelsens BAT-blad "Køling af gyllen i svinestalde" $\text{Reduktion (\%)} = -0,008x^2 + 1,5x$, hvor $x = \text{køleeffekt/m}^2$.
- 11) Varmepumpen skal kunne levere en køleeffekt på mindst 27,9 kW.
- 12) Anlægget for gyllekøling skal være i drift 8760 timer pr. år og være forsynet med en timetæller på varmepumpen. Hvis der sættes en varmepumpe med en større køleeffekt på anlægget, bliver den faktiske driftstid pr. år (den tid hvor varmepumpen faktisk kører) kortere. Den månedlige driftstid, hvor varmepumpen kører, skal indføres i en driftsjournal.
- 13) Køleanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem samt en alarm og en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage i varmesystemet stopper køleanlægget. Anlægget må ikke kunne genstarte automatisk efter driftsstop.
- 14) Enhver type af driftsstop noteres i driftsjournalen sammen med årsagen hertil.
- 15) Anlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
- 16) Den nye klimastald nr. 25 skal etableres med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.03-52.
- 17) Løbe/drægtighedsstald nr. 10+11 skal renoveres til slagtesvinestald med delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv jf. Bat-byggeblad 106.04-52.
- 18) Den ny farestald nr. 23 skal etableres med delvis spaltegulv, jf. Bat-byggeblad 106.02-51.

2.5 Opbevaringsanlæg generelt

Der skal gøres opmærksom på, at **15. september 2008** trådte følgende i kraft jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen:

- spjæld eller lignende forbindelse mellem fortank og lagertank er ikke længere tilladt, hvis gyllebeholderens højeste niveau er højere end fortankens højeste niveau.
- evt. pumperør skal sikres, så gyllen ikke kan pumpes ud, når pumpen ikke anvendes eller ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør.
- evt. pumpe skal være forsynet med en timer, der sikrer, at der ikke kan pumpes mere gylle fra beholderen end det, der svarer til en gyllevogn. Pumpning fra en gyllebeholder til en anden beholder kan foretages uden timer, hvis det sikres, at gylleudslip undgås på anden måde, fx ved manuel overvågning.
- evt. pumpe skal forsynes med en afbryder, der sikrer, at pumpen ikke kan igangsættes utilsigtet. Eldrevne pumper skal afbrydes ved hovedtavlen, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør. Afbryderen skal aflåses eller opbevares under låste forhold.

Fast gødning

- 19) I markstak skal dybstrøelse være kompostlignende (se bilag 3). Markstakke skal etableres og overdækkes efter til enhver tid gældende regler herom.

Kompost- og ensilageopbevaring

- 20) Kompost i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 21) Ensilage i markstakke, må højst være placeret på samme sted i 24 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før de igen må placeres på samme sted.
- 22) Ved etablering af kompost og ensilage i markstakke skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen.

Beholdere til flydende husdyrgødning

- 23) Der skal etableres fast overdækning på den eksisterende gyllebeholder på 2500 m³ i form af teltoverdækning.
- 24) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dykket indløb eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.
- 25) Gyllebeholdere skal have fast overdækning (i form af telt/ flydedug/ betonlåg) eller have tæt overdækning i form af naturligt flydelag eller lignende, som skal kontrolleres og opretholdes efter de til enhver tid gældende regler herom.

Umiddelbart efter endt omrøring og udkørsel skal flydedug/telt lukkes. Umiddelbart efter udkørsel af gylle fra gyllebeholder med flydelag, skal åben gylleoverflade dækkes af et betydeligt lag halm, indtil flydelaget er dannet efter 1-2 uger med mindre flydelaget dannes af sig selv.

- 26) Skader på fast overdækning eller flydelag skal repareres, så overdækningen er helt tæt.
- 27) Den eksisterende gyllebeholder på 2300 m³ skal fjernes i forbindelse med byggeprojektet.

28) Opbevaringskapaciteten skal være mindst 9 mdr.

Ny gyllebeholder

29) Der skal etableres fast overdækning på de to nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³ i form af teltoverdækning.

30) Pumpning af gylle til gyllebeholder med teltoverdækning skal ske via et dyknet indløb eller lignende, således at gyllen ikke "plaskes" ned i beholderen. Indløbet skal sikres mod tilbageløb.

31) Omkring den nye gyllebeholder skal der etableres en barriere i form af terrænjusteringer, så gylle svarende til minimum indholdet af en gyllevogn (mindst 25 m³) kan opsamles inden for barrieren.

32) Der skal etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderen finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en påfyldning af gylle. Et alternativ til etablering af en støbt plads er, at pumpningen/sugningen af gylle fra beholderen altid sker med selvfyldende vogn eller lign., der har returløb til beholderen.

Såfremt der bakkes til beholderen, skal der etableres en anordning der sikrer beholderen mod påkørsel.

33) Der skal senest et halvt år efter gyllebeholderens opførelse plantes slørende beplantning omkring beholderen i en afstand af ca. 10 m fra beholderens kant. Alternativt skal beplantningen ske senest førstkomende efterår. Beplantningen skal bestå af egns-karakteristiske træer og buske. Beplantningen skal vedligeholdes.

34) Gyllebeholderen må ikke uden kommunens tilladelse tages i brug til andet formål end det ansøgte.

35) Gyllebeholderen skal fjernes uden udgift for kommunen, når den ikke længere er i brug til det formål, hvortil den er tilladt.

2.6 Forsinkelsesbassin

36) Såfremt arealet for tagflader og befæstede arealer overstiger 7500m² og uforurennet regnvand herfra ledes til det samme vandløb/dræn, skal der etableres et forsinkelsesbassin eller faskine til opsamling af regnvandet. Der skal søges særskilt hertil og det skal dimensioneres af en autoriseret kloakmester.

2.7 Gyllehåndtering

37) Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, og eventuelt spild skal straks opsamles.

Der skal gøres opmærksom på, at udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord eller græsmarker på arealer, som ligger inden for 1000 m til de i §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug beskyttede naturområder skal ske ved nedfældning. Bilag 5 angiver naturområder omfattet af §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug

2.8 Transport

- 38) Transport af husdyrgødning skal som udgangspunkt forgå af de på bilag 7 angivne veje.
- 39) Såfremt at transport af husdyrgødning foregår i gennem byzone skal husdyrgødningen transporteres i lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke, og fast husdyrgødning skal overdækkes.

2.9 Håndtering af marksprøjte

- 40) Der må ved påfyldning af marksprøjte ikke være direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

2.10 Spildevand

- 41) Vask af landbrugsmaskiner og redskaber skal ske på fast vaskeplads med bortledning af vaskevandet til opsamlingsbeholder. Alternativt kan vask af landbrugsmaskiner ske på udbringningsarealerne.

2.11 Oplag af olie og medicin

- 42) Opbevaring af brændstof / fyringsolie i overjordiske tanke skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder og opbevares således, at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
- 43) Eventuelt spild af olie skal straks opsamles af velegnet absorptionsmateriale – eks. kattegus.
- 44) Spildolie skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
- 45) Medicin skal opbevares forsvarligt og utilgængeligt for uvedkommende.

2.12 Affald

- 46) Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens til enhver tid gældende affaldsregulativer.
- 47) Animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket kasse, container eller under kadaverkappe eller lignende. Affald skal placeres på et egnet sted efter aftale med tilsynsmyndigheden, således at der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr.

2.13 Skadedyr

- 48) Der skal på ejendommen foretages effektiv fluebekæmpelse - som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

- 49) Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.). På forlangende skal indgås kontrakt med autoriseret rottebekæmpelsesfirma.

2.14 Lugt

- 50) Der må ikke være flere dyr i staldene end det antal stipladser, der er opgivet i tabel "staldanlæg med dyrehold" i afsnit 1.3 ansøgt drift, og gennemsnitsvægten skal også følge det opgivet i tabellen.
- 51) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at der opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentlig større end grundlaget for miljøgodkendelsen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger.

2.15 Støjklider

- 52) Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige værdier angivet i nedenstående tabel (se bilag 3 ved dokumentation), målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer:

Mandag-fredag kl. 7-18 Lørdag kl. 7-14	Alle dage kl. 18-22 Lørdag kl. 14-18 Søn- og helligdag kl. 7-18	Alle dage kl. 22-7	Alle dage kl. 22-7 Maksimal værdi
55 dB(A)	45 dB(A)	40 dB(A)	55 dB(A)

- 53) Husdyrbruget skal for egen regning dokumentere, at støjvilkår overholdes, hvis tilsynsmyndigheden finder det påkrævet. Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at støjvilkår ikke kan overholdes.
- 54) Viser kontrolmålingen en overskridelse af de fastsatte støjgrænser, kan tilsynsmyndigheden kræve, at der iværksættes støjreducerende tiltag.

2.16 Lys

- 55) Driften må ikke medføre væsentlige lysgener for de omkringboende.
- 56) Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at bedriften giver anledning til væsentlige lysgener, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan og derefter gennemføre denne. Handlingsplanen skal godkendes af tilsynsmyndigheden.

2.17 Støv

- 57) Driften må ikke medføre støvgener uden for ejendommens eget areal, som af tilsynsmyndigheden skønnes at være væsentlige.

- 58) Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med melcykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltninger.

2.18 Bedst tilgængelige teknik / Renere teknologi

- 59) Ved fremtidige ændringer i produktionsprocesser eller råvarer, hjælpestoffer og produkter skal der tages højde for mulig forureningsbegrænsning på basis af principper om bedst tilgængelig teknik.
- 60) På tidspunktet for næste gennemgribende renovering af stald 4, 5A, 12, 13 og 14, skal der anvendes teknologier, der af Kommunal Bestyrelsen anses for værende bedst tilgængelige teknologier.
- 61) Den næste gennemgribende renovering af stald 4, 5A, 12, 13 og 14 skal senest ved næste revurdering påbegyndes.
- 62) Enzymet fytase skal anvendes i alle foderblandinger. Fytase doseres, således at fosforindholdet reduceres maksimalt. Den doserede mængde skal afpasses således, at den til enhver tid er økonomisk, dyrevelfærds- og miljømæssig forsvarligt. Anvendelse af fytase skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.
- 63) Der skal anvendes fasefodring på ejendommen. Anvendelse af fasefodring skal kunne dokumenteres ved tilsyn i form af ajourførte foderplaner.

2.19 Tilsyn, kontrol og egenkontrol

- 64) Dokumentation i form af kvitteringer, sædskifte- og gødningsplaner, opbevaringsaftaler, forpagtnings- og overførelsesaftaler (af mindst 1 års varighed) opbevares i mindst 5 år og forevises tilsynsmyndighed efter anmodning.
- 65) Efter tilsynsmyndighedens anmodning skal der forevises beregninger for, at de niveauer for ammoniakemission fra stald og lager og lugtgeneafstande fra staldanlæg, der ligger til grund for miljøgodkendelsen, er overholdt.

Hvis forudsætningerne for miljøgodkendelsen ændres, skal der foretages nye beregninger af gene- og miljøpåvirkningen.

2.20 Ophør

- 66) Ved ophør af driften skal der træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare og for at bringe stedet tilbage i tilfredsstillende tilstand. Blandt andet skal stoffer, der kan forurene jord, grundvand og overfladevand samt affald bortskaffes efter gældende regler. Kommunen kan kræve, at tiloversblevne bygninger, gyllebeholdere m.v. skal nedrives, såfremt de ikke efterfølgende skal anvendes til andet formål, og såfremt de ved syn og skøn vurderes misligholdt.

Note: Efter landzonebestemmelserne jf. planlovens §§37 og 38 kan overflødige driftsbygninger tages i brug til en række formål uden egentlig kommunal godkendelse, altså alene efter anmeldelse.

3. Formalia

3.1 Lovgrundlag

Miljøgodkendelsen er givet på nedenstående lovgrundlag fra Miljøministeriet (inklusive eventuelle ændringer til den anførte lovgivning, der gælder på godkendelsestidspunktet). Der gøres opmærksom på, at ansøger selv har ansvar for at indhente nødvendige godkendelser/tilladelser i henhold til anden lovgivning.

- Bekendtgørelse af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, nr. 1486 af 4. december 2009.
- Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug nr. 294 af 31. marts 2009.
- Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v., nr. 1695 af 19. december 2006 med ændring nr. 717 af 2.7.2009.
- Bekendtgørelse af lov om naturbeskyttelse, nr. 933 af 24. september 2009.
- Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 408 af 1. maj 2007.
- Bekendtgørelse om affald, nr. 1634 af 13. december 2006.
- Bekendtgørelse om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietankbekendtgørelsen), nr. 724 af 1. juli 2008.

3.2 Offentlighed

Udkastet til miljøgodkendelsen har været i 6 ugers høring hos ansøger, konsulent og naboer fra den 15. april 2009 til den 28. maj 2009, hvor der ikke er indkommet bemærkninger til det ansøgte.

Afgørelse om miljøgodkendelse vil blive offentliggjort tirsdag og onsdag den 8. og 9. juni 2010 ved annoncering i Ugeaviserne i Ringkøbing-Skjern Kommune.

3.3 Klagevejledning

I henhold til Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug kapitel 7, kan der klages over miljøgodkendelsen af ansøgeren, Miljøministeriet samt enhver, der må antages at have en individuel væsentlig interesse i sagens udfald. Der kan desuden klages af visse myndigheder og organisationer, der angivet i lovens § 85-87.

Ved klage kan Miljøklagenævnet bestemme, at klagen har opsættende virkning på udnyttelsen. Udnyttelse af miljøgodkendelsen i klageperioden og imens eventuel klage behandles sker på eget ansvar.

Eventuel klage skal sendes til Ringkøbing-Skjern Kommune, Miljø og Natur, Kjærgaardsvej 8, 6950 Ringkøbing. Klagen vil herfra blive sendt videre til Miljøklagenævnet, Rentemestervej 8, 2400 København NV, der er klagemyndighed.

Ansøgeren vil få besked, hvis andre klager over afgørelsen. Klagefristen er 4 uger og regnes fra datoen for offentliggørelsen og udløber den 7. juli 2010 ved kontortids ophør.

Ønskes afgørelsen prøvet ved domstolene, skal søgsmål ifølge § 90 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug være anlagt inden 6 måneder efter, at sagen er offentliggjort.

3.4 Udnyttelse

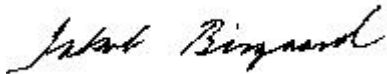
Miljøgodkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 5 år fra meddelelse af miljøgodkendelsen, jævnfør vilkår 2.

Hvis miljøgodkendelsen ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af miljøgodkendelsen, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog til enhver tid ændres efter reglerne i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug § 40, stk. 2.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Første revurdering vil derfor blive påbegyndt i 2018.

På vegne af Teknik- og Miljøudvalget

Jakob Bisgaard
Fagchef
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Anne-Marie Svendsen
Faglig Koordinator
Miljø og Natur, Landbrug
Ringkøbing-Skjern Kommune

Bilag 1. Miljøreddegørelse for miljøgodkendelsen

Oplysninger om husdyrbrugets indretning og drift stammer fra ansøgningen om miljøgodkendelse samt fra supplerende oplysninger indhentet efter modtagelsen af ansøgningen.

Der er ifølge ansøgningen nr. 7003 anvendt beregningsgrundlaget 01-2008-A, version nr. 7, genberegnet og downloaded den 17.02.2010.

1.1 Ikke teknisk resumé

HØJBYVEJ 3: besætningen ønskes udvidet til 1305 søer, 35.840 smågrise (8-31 kg), 600 sopolte (55-105 kg) samt 2173 slagtesvin (31-102 kg). En udvidelse fra 374,15 DE til 544,55 DE beregnet ud fra DE-beregningen af 10. juli 2009. Derudover er der 3 heste på ejendommen.

Der skal i forbindelse med udvidelsen opføres en ny fare- og løbe-/drægtighedsstald (i alt ca. 6.137 m²). Der skal opføres en ny klimastald på ca. 1788 m². En af de gamle poltestalde, løbeafdelinger og klimastalde nedrives (stalde nr. 6 og 7). Den eksisterende farestald (3) tages endvidere ud af drift. Der etableres derudover to nye gylletanke på 4.000 m³ med teltoverdækning og teltoverdækning på en eksisterende tank.

Skulle der indtræffe omstændigheder, der medfører, at der ikke længere er råderet over arealerne i denne ansøgning, påhviler det til enhver tid ansøger/ejer at finde alternative udspretningsarealer. Er der udpegninger på arealerne skal Ringkøbing-Skjern kommune søges om § 16 arealgodkendelse af dette areal, hvis arealet ikke allerede er godkendt (jf. lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug af 15. december 2006).

Ammoniak

Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt? Ja Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet: -7,00 kg N/år.

Staldsystemer mv. ikke omfattet af det generelle ammoniakkrav: 0,00 kg N/år.

Staldsystemer mv. omfattet af det generelle ammoniakkrav, men eksisterende, uændret produktion: 3016,54 kg N/år.

Husdyrproduktion omfattet af det generelle ammoniakkrav (etableringer, udvidelser, ændringer): 3928,44 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning: 771,28 kg N/år.

Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning: 0,00 kg N/år. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg: 7716,27 kg N/år.

Meremission fra anlæg: 1523,57 kg N/år.

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste §7 naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emission. Højeste merdeposition i naturområdet: 0,00

Der er udført beregninger til det nærmeste §3 hedeområde samt til Borris hede, der ligger i en afstand på ca. 3700 m fra anlægget.

Lugtgeneberegning

Resultat af lugtberegning viser at kravene er overholdt.

Beskrivelse af datoerne

Tidsplan for byggeriet:

Hvis det forudsættes, at der meddeles miljøgodkendelse ultimo 2010 vil tidsplanen for byggeriet se således ud:

2011: Detailtegninger og udbudsmateriale udarbejdes. Byggeprojektet udbydes i licitation. Finansieringen kommer på plads.

2011-2012: Nedrivning og reovering af stalde påbegyndes. Gylletanke opføres. Den nye drægtighedsstald opføres, og står færdig inden udgangen af 2012.

2013: Den nye farestald opføres. Den nye klimastald opføres.

2014: Det nye staldanlæg står klar i løbet af 2014 og tages i brug.

Biaktiviteter

Der er halmfyr på ejendommen.

1.2 Oplysninger omkring anlægget og ejendommen

Lokalisering og Landskab

De nye staldbygninger placeres i tilknytning til de eksisterende stalde på ejendommen. Gyllebeholderne placeres nordvest for den nye drægtigheds stald. De nye staldbygninger opføres i fritlagte søsten og gråt eternittag. Der opføres ca. 2346 m² farestald med lade i den nordlige ende og 3680 m² løbe-drægtighedsstald (incl. sygestier). Der opføres en ny klimastald vest for den eksisterende. Stalden bliver på ca. 1788 m². Bygningerne 6 og 7 nedrives og bygning 3 tages ud af drift. Der opføres to nye gylletanke på hver ca. 4000 m³ med teltoverdækning.

Generelle afstandskrav

Ikke-almene vandforsyningsanlæg (27 m fra den nye farestald)
Almene vandforsyningsanlæg (<50 m)
Vandløb (herunder dræn) og søer (<15 m)
Offentlig vej og privat fællesvej (ca. 9,6 m fra den nye drægtighedsstald. Der skal søges dispensation.)
Levnedsvirksomhed (<25 m)
Beboelse på samme ejendom (<15 m)
Naboskel (ca.200 m)
Nabobeboelse (<50 m) 276 m fra den nye farestald.
Fortidsminder ligger over 100 m fra nyt byggeri.
De generelle afstandskrav er overholdt, bortset fra afstanden til offentlig vej.

Landskabelige hensyn

-Naturområder med særligenaturbeskyttelsesinteresser mv. Ingen.
- Områder med landskabelig værdi Ingen.
- Uforstyrrede landskaber Ingen.
- Områder med særlig geologisk værdi
Ejendommen er beliggende indenfor et område med almindelige drikkevandsinteresser (OD).
Der er en terrænhældning på 0-6 grader.
- Rekreative interesseområder Ingen.
- Værdifulde kulturmiljøer ogbevaringsværdige landsbyer Ingen.
- Kirkeomgivelser
Ingen.
- Kystnærhedszonen Ingen.
- Lavbundsarealer inkl. evt.okkerklassificering Ingen.
- Skovrej sningsområder Ingen.
- Fredede områder
Der er en gravhøj beliggende 185 m nordøst for det nye staldanlæg. Afstandskravet på 100 m er dermed overholdt.
- Beskyttede naturarealer (§ 3)
Der er en mose, om er beskyttet efter miljøbeskyttelseslovens §3 beliggende ca. 500 m nord for ejendommen.
Mosen er C-målsat i Regionplanen 2005 udarbejdet af det tidligere Ringkøbing Amt.
- Strandbeskyttelseslinje Ingen.
- Klitfredningslinje Ingen.
- Skovbyggelinje Ingen.
- Sø- og åbeskyttelseslinje Ingen.
- Kirkebyggelinje Ingen.
- Fortidsmindelinje Ingen.
- Beskyttede sten- og jorddiger

Energi

Det nuværende elforbrug ligger på ca. 250.000 kwh årligt. Det forventes at stige til ca. 360.000 kwh årligt.

Opvarmning af stalde og bolig sker med halmfyr. Der anvendes ca. 1 1/2 bigballe halm dagligt.

I fremtiden vil varmen fra gyllekøling i den nye drægtigheds stald også indgå som varmekilde til opvarmning af den nye farestald mv.

Der anvendes mellem 200-1000 l olie årligt. Det forventes ikke ændret.

Energibesparende foranstaltninger

Lyset i stalderne er tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Der er lys i stalderne i ca. 10 timer i døgnet i vinterhalvåret og ca. 2 timer i døgnet i sommerhalvåret.

Tidsrummet kan dog variere.

Efter hvert hold smågrise/slagtesvin vaskes ventilatorerne i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv. der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Al ventilation er styret af et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i stalderne og el-forbruget. Der købes lavenergi hvor det er muligt, da alle jo har en klar interesse i ikke at have højere strømforbrug end nødvendigt er.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Vand

Ejendommen forsynes med vand offentlig vandforsyning. Der forbruges i nudrift ca. 6.860 m³ vand. Vandmængderne fordeler sig på følgende poster:

vandspild ved svineproduktion: 379,5 m³

forbrug af drikkevand: 6.058 m³

rengøring af stalde: 422,5 m³

I den ansøgte drift forventes et årligt vandforbrug på 9.346 m³, hvor vandmængderne fordeler sig på følgende poster:

vandspild ved svineproduktion: 291 m³

forbrug af drikkevand: 8.423 m³

rengøring af stalde: 632 m³

Vandbesparende foranstaltninger

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ved smågrisene anvendes drikkekopper i stedet for drikkenipler.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætningsanlæg, hvorefter stalderne vaskes med højtryksrenser med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrenser er vandbesparende.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrenser, drikkenipler over trug). Stalderne kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Døde dyr

De døde dyr samles i kølecontainer (smågrisene) og under kadaverkappe. Kadaverkappen (17) er placeret ud for gylletanken (18) og kølecontaineren står på beton i gavlen mellem den nye og gamle farestald.

DAKA afhenter døde dyr tirsdag og fredag i hver uge.

Er der noget ekstraordinært ringes der efter DAKA som kommer senest den efterfølgende dag.

Fast affald

Pap, papir og plastaffald opbevares i container og bortskaffes via Genbrugsplads.

Jern og skrot afhentes af jernhandler.

Der forventes ikke en væsentlig udvidelse af affaldsmængderne i forbindelse med udvidelsen. Det vurderes, at affaldshåndteringen kan foregå miljømæssigt forsvarligt, såfremt Ringkøbing-Skjern Kommunes regulativ for erhvervsaffald følges.

Olie- og kemikalieaffald

Spildolie og oliefiltre, akkumulatorer, maling / træbeskyttelse og øvrigt olie- og kemikalieaffald opbevares i foderladen (8). Det bortskaffes til genbrugspladsen i Skjern.

Kemikalier

Kemikalier opbevares i et dertil indrettet kemikalierum i bygning (2), som bliver indrettet til værksted. Der etableres en støbt fylde-/vaskeplads til anvendelse ved påfyldning af kemikalier i marksprøjten.

Management

Godt landmandsskab er en vigtig del af BAT, og det udøves på ejendommen på mange forskellige områder. Bat-kravene til fodring af smågrise efterleves ved at der fasefodres efter vækstmanagementskema for at opnå lavt foderforbrug og optimal tildeling af næringsstoffer passende til grisens alder og størrelse.

Gylleudbringning foregår ved nedfældning og slangeudlægning, hvilket ligeledes er BAT. Efter endt arbejdsdag skrubes og fejes vejene rene (Godt Landmandsskab = BAT).

Der er i dag 5 ansatte på bedriften. I fremtiden vil der være arbejde til 7 ansatte. Stedet er godkendt som praktikplads for 4 elever.

De ansatte efteruddannes og deltager i ERFA-sammenhænge der er relevante for netop deres arbejdsfunktion (BAT).

Arbejdet i staldene udføres efter forskellige managementsystemer, hvor styring af de forskellige forhold (lys, varme, ventilation, næringsstoffer i foderet, sygdomsbehandling, vaccination mv.), der har indflydelse på grisenes trivsel, varetages.

Egenkontrol

Medicinforbrug registreres efter gældende love og der udarbejdes ugerapporter med opgørelser over antal døde grise og foderforbrug.

Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr etc. udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) og kontrolleres af Plantedirektoratet.

Anvendelse og udarbejdelse af mark-/gødningsplaner er et af hovedpunkterne i BAT-kravene. Det opfyldes til fulde. Det er et styringsredskab der sikrer, at afgrøderne gødes efter behov, at gødning tilføres markerne når vejret tillader det så næringsstofudledningen til det omgivende miljø minimeres.

Ventilationsanlæg i staldene rengøres og efterses i forbindelse med vask af staldene (BAT).

Afskærmninger på ejendommens forskellige maskiner efterses med jævne mellemrum (BAT).

Spildevand

Kendes ikke. Spildevandsmængden fremgår af opbevaringskapacitetsberegningen (bilag 4) og er beskrevet under punktet der beskriver vandforbruget i driften.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Al spildevand tilledes gyllebeholdere. Spildevand afledning

Andet spildevand:

Spildevand fra virksomhedens toilet og bad bliver ført til godkendt bundfældningstanken og nedsivningsanlæg. Bundfældningstank tømmes via den kommunale tømningssordning.

Transport

Beskrivelse af transport

Se bilag over transportveje.

Ved transport til og fra ejendommen, samt med gylle ud til arealerne går transporten ikke gennem hverken større eller mindre byer eller beboelsesområder.

Der er i dag 1 - 2 ugentlige transporter af grise. Det vil være det samme fremover. Foder vil i fremtiden leveres 2-3 gange ugentligt. Der er i dag 1-2 ugentlige leverancer. Dieselolie / olie leveres både idag og i fremtiden 10 gange årligt. Der vil hovedsagligt være gyllekørsel med traktor og gyllevogn i forårsmånederne (februar - maj).

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Driftsforstyrrelser:

Der forekommer sjældent driftsforstyrrelser, som kan medføre forøget forurening. De normale driftsforstyrrelser vil være manglende energi, varme eller foder, samt "slagteristrejke". Disse situationer afhjælpes i staldene, som er et lukket system. Ved manglende elforsyning kan generator hurtigt rekvireres.

Brud på gyllebeholder:

Brud på gyllebeholderne må ikke kunne medføre risiko for en større forurening herunder forurening af vandløb eller vådområde. For at minimere denne risiko har ansøger og konsulent udarbejdet en beredskabsplan som skal følges i forbindelse med et evt. uheld/uslip af gylle.

Gyllebeholder og lagunen er placeret i et område, hvor der er langt til vandløb og der findes kun dræn beliggende væsentligt højere end tanken. Der er udarbejdet plan for beredskab i forbindelse med uheld med gylle.

Der er ingen stationær pumpe i gylletanken. Minimering af risiko for uheld

Ved gældende lovgivning og vilkår i godkendelsen vurderes det, at der ikke er væsentlige driftsrisici i forbindelse med produktionen.

Minimering af gene og forurening ved uheld Beredskabsplan ved Uheld og

Driftsforstyrrelser:

Gylle

Ved pumpning af gylle, sker det altid under konstant opsyn.

Ved uheld, hvor der pumpes eller spildes gylle, skal ejeren kontaktes omgående på telefon [redacted]. Ved større udslip kontaktes desuden Maskinstation, hvor nødvendigt materiel bestilles f.eks. slamsuger, rendegraver, lastbil eller gummiged. Man ejer en rendegraver der kan bruges til formålet.

Er der brug for øjeblikkelig indsats ringes 112.

Diesel

Ved udslip fra dieseltank, kontaktes ejer omgående på telefon [redacted]. Ved større udslip ringes 112.

Ved nye tiltag på ejendommen eller andre ting som kan have indflydelse på miljøet eller dyrevelfærden, vil dette blive skrevet ind i virksomhedens beredskabsplan.

Brand:

Der er brandslukningsudstyr jævnt fordelt i staldene. Der er en aftale med forsikringssselskabet om, at elektrikereren gennemgår det nødvendige slukningsudstyr med den frekvens der er krævet.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Støjkilder fra bedriften er støj fra husdyr, kørsel med landbrugsmaskiner samt til- og frakørsel af foder, produkter og grise til ejendommen.

Levering af foder finder sted cirka 2-3 gange om ugen og har en varighed på cirka 1 time.

Der er desuden støj fra de angivne ventilationsafkast, men frekvensregulerede ventilatorer støjer Driftsperiode for støjkilder

Ventilationen kører hele døgnet. Anlægget er trinløst reguleret, således det ikke kører på fuld kraft hele tiden.

Foder blandes hovedsagligt om natten, da der er bedst kapacitet på det tidspunkt. Tiltag mod støjkilder

Ventilationsanlægget renholdes, så det kører mindst muligt og bruger mindst mulig strøm.

Traktorkørsel er især sæsonbetonet - forår og høst.

Der har ikke tidligere være klager over støj fra bedriften. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er, eller forventes at blive et problem for de omkringboende.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Tilstedeværelse af skadegørere forebygges ved god orden og hygiejne i og omkring staldene, og eventuelle problemer bekæmpes omgående.

Fluegener

Fluebekæmpelse er omfattet af BAT-krav. Dette imødekommes ved anvendelse af rovfluer i stalde til bekæmpelse af fluer. Flueplage forebygges desuden ved at holde en god hygiejne i staldene og omkring foderopbevaring og ved jævnlig udslusning af gyllen.

Rottebekæmpelse

Forekomster af rotter skal anmeldes til bekæmpelse efter gældende regler.

Der er tegnet kontrakt med et anerkendt rottebekæmpelsesfirma (Mortalin) om udlægning og udskiftning af gift i dertil indrettede kasser.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Vask af maskiner og sprøjteudstyr samt fyldning af sprøjte foregår på støbt betonplads med afløb til gylletank.

Oplag af olie og kemikalier

I ladebygningen (15) er der en 4000 l dieselolietank. Herfra foregår tankning på maskiner/traktorer.

Spildolie opbevares i enden af foderladen (8), hvor der ligeledes er en 1200 l fyringsolietank fra 2005.

Kemikalier opbevares i dertil indrettet rum i værkstedet (2), så det er utilgængeligt for uvedkommende.

Foderopbevaring

Halm opbevares i halmladen (15).

Blandeanlægget til foder er placeret i foderladen (8). Her opbevares foder.

Lysforhold

Der er lys tændt i staldene i dagtimerne.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Det påregnes ikke at produktionen ophører. Hvis det alligevel blev tilfældet fjernes kilder til mulig forurening af omgivelserne.

1.3 Oplysninger om staldanlæg og besætning

Generelt

Rengøring / desinficering

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende: rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch. Det lever man op til her ved at rengøre stierne 1 gang årligt.

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning:

De to nye gyllebeholdere overdækkes.

Der etableres gyllekøling i stald 24.

Tiltag benyttet til at reducere ammoniakfordampning:

Ansøgt:

Staldafsnit: Nye drægtighedsstald (24)

Biologisk luftfilter

Driftstid: 0 timer. Effekt: 0%

Biologisk luftvasker

Driftstid: 0 timer. Effekt: 0%

Gylleforsuring

Driftstid: 0 timer. Effekt: 0%

Gyllekøling

Driftstid: 8760 timer. Effekt: 29,1%

Kemisk luftvasker

Driftstid: 0 timer. Effekt: 0%

Luftkøling

Driftstid: 0 timer. Effekt: 0%

Stald anlæg med dyr, Nudrift

Kategori	Staldsystem	Antal årsdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) Eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) Eller Alder ud	Antal stipladser	Gns. vægt ved maks. Staldbelægning
Eksisterende stald 3							
Årssøer	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	414	29,03	-	-	104	-
Eksisterende stald 2							
Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	168	27,29	-	-	120	-
Eksisterende stald 4+5A							
Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	399	64,82	-	-	286	-
Eksisterende stald 5B							
Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	63	10,23	-	-	45	-
Eksisterende stald 10-11							
Årssøer	Årsso, løbe- og drægtighedsstald, Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	120	19,55	-	-	90	-
Eksisterende stald 9A+9B							
Årssøer	Årsso, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	336	23,56	-	-	84	-

Eksisterende stald 9C							
Slagtesvin	Slagtesvin, Fuldspaltegulv	352	10,06	30 kg	102 kg	110	-
Eksisterende stald 12+13+14							
Slagtesvin	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	4148	106,53	30 kg	102 kg	1037	66 kg
Eksisterende stald 16							
Smågrise	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	18.000	83,08	7,2 kg	30 kg	2769	18,60
Eksisterende stald 5B							
Heste	1 voksen årshest, 300-500 kg	3	1,03	-	-	-	
I alt			375,18		-	-	-

Staldanlæg med dyr, Ansøgt drift

Kategori	Staldsystem	Antal årssdyr	Antal DE	Indgangs vægt (kg) Eller Alder ind	Udgangs vægt (kg) Eller Alder ud	Antal stipladser	Gns. vægt ved maks. Staldbelægning
Eksisterende stald 4+5A							
Årssøer	Årssø, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	360	58,48	-	-	252	-
Eksisterende stald 10-11							
Slagtesvin	Slagtesvin, Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv	600	12,00	55 kg	105 kg	200	80 kg
Eksisterende stald 9A+9B							
Årssøer	Årssø, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	280	19,63	-	-	84	-
Eksisterende stald 12+13+14							
Slagtesvin	Slagtesvin, Drænet gulv + spalter (33/67)	2173	55,37	31 kg	102 kg	544	66,50 kg
Eksisterende stald 16							
Smågrise	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	15.365	71,54	8 kg	31 kg	2.400	20,00 kg
Ny farestald 23							
Årssøer	Årssø, farestald, Kassestier, delvis spaltegulv	1025	71,86	-	-	308	-
Smågrise	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	35.840	5,80	7,2 kg	8 kg	5.514	7,60 kg
Ny drægtighedsstald							
Årssøer	Årssø, løbe- og drægtighedsstald, Løsgående, delvis spaltegulv	945	153,51	-	-	662	-

Eksisterende stald 5B							
Heste	1 voksen årshest, 300-500 kg	3	1,03	-	-	-	
Nu klimastald							
Smågrise	Smågrise fra 7,2 kg, Toklimastald, delvis spaltegulv	20.475	95,33	8 kg	31 kg	3.150	20 kg
I alt		-	544,55	-	-	-	-

1.4 Oplysninger om opbevaringsanlæg

	Gylletank (18)		Gylletank (19)		Gylletank (20)	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	4 x 27,06	4 x 27,06	4 x 27,64	4 x 27,64	4 x 28,21	x
Lagerandel flydende i procent	28,00	0	29,00	17,00	30,00	18,00
Lagerandel fast i procent	-	-	-	-	-	-
Lagertype	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager
Opbevarings- kapacitet	2300 tons	0 tons	2400 tons	2400 tons	2500 tons	2500 tons
Fast overdækning	-	-	-	-	-	Ja

	Ny gylletank (25)		Ny gylletank (26)		Lejet gylletank	
	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt	Nudrift	Ansøgt
Dimension (dybde x diameter)	-	5 x 31,5	-	5 x 31,5	4 x 18,71	4 x 18,71
Lagerandel flydende i procent	-	29,00	-	29,00	13,00	8,00
Lagerandel fast i procent	-	-	-	-	-	-
Lagertype	-	Flydende husdyrgød ningslager	-	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager	Flydende husdyrgød ningslager
Opbevarings- kapacitet	-	4000 tons	-	4000 tons	1100 tons	1100 tons
Overdækning barriere	-	-	-	-	-	-
Fast overdækning	-	Ja	-	Ja	-	-

1.5 Beregninger på anlæg

Ammoniak

Generel ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-7,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	3016,54 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	3928,44 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	771,28 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	0,00 KgN

Individuel ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	7716,27 KgN/år
Meremission fra anlæg	1523,57 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/ha

Der er efter aftale med kommunen foretaget ammoniakberegninger til to naturpunkter i nærheden af anlægget.

Naturområde	Afstand til anlæg	Vinkel	Ammoniakdeposition total, kg N/ha	Merdeposition fra anlæg, kg N/ha
Boris Hede	3700 m	330 grader	0,03	0,00
§3 hede	600 m	190 grader	1,58	0,50

Lugt

Lugtgeneregning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Poltestald (3). Tages ud af drift.	Byzone	2810,70m	Ja	0	Nej
Poltestald (3). Tages ud af drift.	Samlet bebyggelse	1940,71m	Ja	0	Nej
Poltestald (3). Tages ud af drift.	Enkelt bolig	323,53m	Ja	0	Ja
Eksisterende drægtighedsstald (2). Værksted.	Byzone	2792,95m	Ja	0	Nej
Eksisterende drægtighedsstald (2). Værksted.	Samlet bebyggelse	1935,24m	Ja	0	Nej
Eksisterende drægtighedsstald (2). Værksted.	Enkelt bolig	338,71m	Ja	0	Ja
Løbe-/drægtighedsstald (4 + 5A)	Byzone	2818,49m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (4 + 5A)	Samlet bebyggelse	1938,24m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (4 + 5A)	Enkelt bolig	307,12m	Ja	0	Ja
Løbe-/drægtighedsstald (5B) Hestestald.	Byzone	2799,19m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (5B) Hestestald.	Samlet bebyggelse	1924,97m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (5B) Hestestald.	Enkelt bolig	305,10m	Ja	0	Ja
Løbe-/drægtighedsstald (10 + 11)	Byzone	2841,15m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (10 + 11)	Samlet bebyggelse	1974,63m	Ja	0	Nej
Løbe-/drægtighedsstald (10 + 11)	Enkelt bolig	355,24m	Ja	0	Ja
Farestald (9A + 9B)	Byzone	2830,22m	Ja	0	Nej
Farestald (9A + 9B)	Samlet bebyggelse	1960,90m	Ja	0	Nej
Farestald (9A + 9B)	Enkelt bolig	340,37m	Ja	0	Ja
Farestald (9C) Foderrum.	Byzone	2849,39m	Ja	0	Nej
Farestald (9C) Foderrum.	Samlet bebyggelse	1971,73m	Ja	0	Nej
Farestald (9C) Foderrum.	Enkelt bolig	338,19m	Ja	0	Ja
Slagtesvinestald (12 + 13 + 14)	Byzone	2870,73m	Ja	0	Nej
Slagtesvinestald (12 + 13 + 14)	Samlet bebyggelse	2001,89m	Ja	0	Nej
Slagtesvinestald (12 + 13 + 14)	Enkelt bolig	374,47m	Ja	0	Ja
Smågrisestald (16)	Byzone	2802,18m	Ja	0	Nej
Smågrisestald (16)	Samlet bebyggelse	1978,44m	Ja	0	Nej
Smågrisestald (16)	Enkelt bolig	426,52m	Ja	0	Nej
Ny farestald (23)	Byzone	2853,67m	Ja	0	Nej
Ny farestald (23)	Samlet bebyggelse	1964,99m	Ja	0	Nej
Ny farestald (23)	Enkelt bolig	319,68m	Ja	0	Ja
Nye drægtighedsstald (24)	Byzone	2890,71m	Ja	0	Nej
Nye drægtighedsstald (24)	Samlet bebyggelse	1994,67m	Ja	0	Nej
Nye drægtighedsstald (24)	Enkelt bolig	339,47m	Ja	0	Ja
Hestestald (5B)	Byzone	2799,17m	Ja	0	Nej
Hestestald (5B)	Samlet bebyggelse	1924,95m	Ja	0	Nej
Hestestald (5B)	Enkelt bolig	305,10m	Ja	0	Ja
Ny klimastald (25)	Byzone	2785,90m	Ja	0	Nej
Ny klimastald (25)	Samlet bebyggelse	1950,91m	Ja	0	Nej
Ny klimastald (25)	Enkelt bolig	388,52m	Ja	0	Ja

Resultat af lugtgeneregning

Områdetype	Beregningsmodel	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	1000,52 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	Ny	749,06 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Enkelt bolig	Ny	338,77 m	226,31 m	167,54 m	348,45 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

1.6 Oplysninger omkring arealer

Ejendommens udbringningsarealer (ca. 390 ha egne/forpagtede) drives under et andet CVR-nr (Brdr. Holk I/S CVR-nr.27337791) og dele af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse 2 og fosforklasse 2 og arealerne godkendes derfor i en særskilt §16 arealgodkendelse. Derudover er der aftalearealer til ejendommene Højbo 4 og FASTERLUNDVEJ 9 og disse arealer godkendes også i to særskilte §16 arealgodkendelser.

§16-aftalearealer

Dele af aftalearealet på Højbo 4 ligger i nitratfølsomt indvindingsopland og nitratklasse 2 og disse udbringningsarealer kan som følge heraf ikke godkendes efter § 12 i lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter §16 i samme lov. Der er derfor udarbejdet en §16-arealgodkendelse af samtlige arealer, som hører under ejendommen på Højbo 4, 6099 Skjern.

Tilsvarende ligger dele af aftalearealet til FASTERLUNDVEJ 9 i nitratfølsomt indvindingsopland og disse udbringningsarealer kan som følge heraf ikke godkendes efter §12 i lov om miljøgodkendelse, men skal i stedet godkendes efter §16 i samme lov. Der er derfor udarbejdet en §16-arealgodkendelse af samtlige arealer, som hører under ejendommen på FASTERLUNDVEJ 9, 6900 Skjern.

1.7 Oplysninger om gødning Gødningsregnskab (Nudrift)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	40076,79 KgN	9036,81 KgP	0,00 DE	373,07 DE
Dybstrøelse	102,14 KgN	21,16 KgP	0,00 DE	1,03 DE

Tilført gødningsmængde
Ingen

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	102,14 KgN	21,16 KgP	1,03 DE	0,00 DE

Modtager:

Afsættes til arealgodkendelsen for Brdr. Holk I/S
CVR-nr. 27337791

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	40076,79 KgN	9036,81 KgP	0,00 DE	373,07 DE

Modtager:

Afsættes til arealgodkendelsen for Brdr. Holk I/S
CVR-nr. 27337791

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	0,00 KgN	0,00 KgP	-1,03 DE	1,03 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
0,00 KgN	0,00 KgP	-1,03 DE	1,03 DE

Gødningsregnskab (ansøgt)

Produceret gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	59988,65 KgN	13836,07 KgP	0,00 DE	543,53 DE
Dybstrøelse	102,14 KgN	21,16 KgP	0,00 DE	1,03 DE

Tilført gødningsmængde
Ingen

Afsat gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	102,14 KgN	21,16 KgP	1,03 DE	0,00 DE

Modtager:

Afsættes til arealgodkendelsen for Brdr. Holk I/S

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Svinegylle	59988,65 KgN	13836,07 KgP	0,00 DE	543,53 DE

Modtager:

Afsættes til arealgodkendelsen for Brdr. Holk I/S

Total gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	0,00 KgN	0,00 KgP	-1,03 DE	1,03 DE

Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
0,00 KgN	0,00 KgP	-1,03 DE	1,03 DE

1.8 Opbevaringskapacitet

Ringkøbing-Skjern Kommune
Kærgårdsvej 8
6950 Ringkøbing

Bilag 3.

Herning den
6-12-2007

Opgørelse af tilstrækkelig opbevaringskapacitet for husdyrgødning hos:

Langvang ApS
Højbyvej 3, Borris,
6900 Skjern

Antal dyreenheder i kvæg	
Antal dyreenheder i svin	593,1
Antal dyreenheder i andet	
I alt antal dyreenheder	593,1

Ejendommens opbevaringskapacitet (incl. evt lejet kapacitet)

Gylle	14000 tons	svarende til	12,0	måneders kapacitet
Ajle	tons	svarende til		måneders kapacitet
Fast staldgødning	tons	svarende til		måneders kapacitet
Andet	tons	svarende til		måneders kapacitet

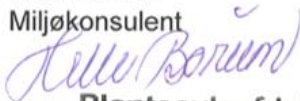
På grundlag af beregnet årlig husdyrgødningsproduktion samt gødningslagrenes kapacitet, kan husdyrgødningen udbringes på lovlige tidspunkter.

Udbringningen af husdyrgødningen på bedriftens marker kan udføres, således at bedriften opfylder kravet om udnyttelse af kvælstoffet set i forhold til reglerne omtalt i Plantedirektoratets hæfte: Vejledning og skemaer 2008/09.

PS: Kapaciteten i kanalerne er ikke medregnet i de 12 mdr.

Venlig hilsen

Helle Borum
Miljøkonsulent

Planteavlsafdelingen
Heden & Fjorden

Birk Centerpark 24 · 7400 Herning
Tlf. 96298660 www.hfrc.dk

lagerkap.

Bilag 4. Kapacitetsberegning.xls

Bilag 2. Miljøvurdering for miljøgodkendelsen

2.1 Baggrund for miljøgodkendelsen

Med virkning fra 1. januar 2007 trådte nye regler for miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug i kraft.

De nye regler medfører, at der ikke længere skal udarbejdes VVM-redegørelse som følge af den ansøgte udvidelse af husdyrbruget, men at der i stedet skal udarbejdes en miljøgodkendelse efter §12 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer i det nedenstående miljø- og genepåvirkningen ved udvidelsen af husdyrbruget.

Der gøres hermed opmærksom på, at i de følgende afsnit anvendes forkortelsen "§7 i loven", hvilket henviser til §7 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

2.2 Generelle afstandskrav

De lovpligtige afstandskrav i §§6 og 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er ifølge ansøgningens oplysninger overholdt med undtagelse af afstandskrav til offentlig vej (krav >15 m).

Der er givet dispensation til etablering af den nye drægtighedsstald 9m fra Ejstrupvej og den nye klimastald 11m fra Højbyvej.

Da der er givet den nødvendige dispensation fra kommunen og de resterende afstandskrav er overholdt, vurderes anlægget og de nye bygninger ikke at give væsentlige gener for omgivelserne eller væsentlig risiko for forurening.

2.3 Ejendommens husdyrhold, staldanlæg, drift og gødningshåndtering

Ejendommen er tidligere VVM-screenet (2002). Det er vurderet, at der ikke er forudsætninger i afgørelserne om, at ejendommen ikke var VVM-pligtig, der skal overføres som vilkår i denne miljøgodkendelse.

Der er medsendt en beregning af opbevaringskapaciteten (bilag 1.8) og af den fremgår det at der er en tilstrækkelig opbevaringskapacitet til bedriften når der etableres to nye gyllebeholdere på hver 4.000 m³.

Der er sat vilkår om at der skal etableres forsinkelsesbassin eller faskine såfremt arealet for tagflader og befæstede arealer overstiger 7500m² og uforurenat regnvand herfra ledes til det samme vandløb/dræn og det vurderes derfor, at afløb af overfladevand ikke vil påvirke vandmiljøet.

Der etableres gyllekøling for at overholde kravene til ammoniak. Der er sat vilkår til driften og effektiviteten af gyllekølingsanlægget og anlægget vurderes derfor at opfylde og opnå den reduktion i ammoniakfordampningen som fremgår af ansøgningen.

Udvidelsen af dyreholdet samt etablering og reovering af staldbygninger er planlagt i etaper og hele projektet forventes ifølge ansøgningen at være færdigt 5 år efter miljøgodkendelsen er givet (se bilag 1). Loven giver mulighed for en længere tidsfrist for udnyttelsen af en miljøgodkendelse, hvis godkendelsen omfatter planlagte udvidelser eller

ændringer. Det er kommunens vurdering, at der derfor kan gives en længere frist end 2 år for udnyttelse af godkendelsen. Godkendelsen skal være udnyttet inden 5 år fra meddelelsen af miljøgodkendelsen jf. vilkår 2.

Der gøres opmærksom på, at påfyldning og rengøring af marksprøjten til pesticider desuden skal følge reglerne i bekendtgørelse nr. 268 af 31.3.2009.

Både opbevaring og bortskaffelse af døde dyr er reguleret af bekendtgørelser, som administreres af Fødevarestyrelsen, bek. nr. 439 af 11.05.2007, nr. 1005 af 14.8.2007, nr. 754 af 8.7.2008.

2.4 Ammoniak

Generelt krav om reduktion af ammoniak fra husdyrbrug

Husdyrbruget er omfattet af krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 som udgangspunkt. Reduktionskravet for husdyrbruget er 20 % dog med visse modifikationer jf. lovgivningen.

Ifølge ansøgningen er det lovpligtige reduktionskrav for ammoniak efter udvidelsen af husdyrbruget opfyldt ved at der bl.a. etableres gyllekøling og overdækning af to nye gyllebeholdere.

Individuelt krav til ammoniakbelastning på ammoniakfølsomme naturområder

Beskyttelsen af naturområder mod ammoniakdeposition er rettet mod områder, der er omfattet af lovens § 7, og som betegnes som "særlige naturområder". Derudover har Ringkøbing-Skjern Kommune udpeget nogle naturområder, der også vurderes særligt ammoniakfølsomme hvor nogle skal beskyttes mod ammoniakdeposition på lige fod med § 7 naturområderne.

Inden for såkaldte "bufferzoner" til disse naturområder må merbelastningen af ammoniak ikke overskride fastlagte beskyttelsesniveauer. Bufferzone I er inden for 0 - 300 m, og bufferzone II er inden for 300 - 1000 m, fra disse naturområder.

Husdyrbrugets stald og lager ligger uden for bufferzonerne I og II til naturområder omfattet af § 7 i loven.

Husdyrbruget ligger 3700 m fra EF-fuglebeskyttelsesområdet (F37) og habitatområdet Borris Hede (H 61).

Udpegningen af habitatområdet (H61) er foretaget på baggrund af følgende arter og naturtyper: odder, indlandklitter med lyng og visse, vandløb med vandplanter, vandløb med tidvis blottet mudder med enårige planter, våde dværgbusk samfund med klokkelyg. Tørre dværgbusksamfund (heder), enekrat på heder, overdrev eller skrænter, tidvis våde enge på mager eller kalkrig bund, ofte med blåtop, stilkegeskove og krat på mager sur bund.

Trusler imod områdets tilstand er næringsstofbelastning, tilgroning med træer og buske, ikke-hjemmehørende arter.

Udpegningen af EF-fuglebeskyttelsesområdet(F37) er foretaget på grundlag af følgende ynglefugle: rørdrum, rørhøg, blå kærhøg, hjejle, tinksmed, mosehornugle, rødrygget tornskade.

Der er foretaget beregning af ammoniakdepositionen til Borris Hede og beregningen viser, at der ikke vil være en merdeposition til naturområdet. Det er kommunens vurdering at

ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil forårsage ændringer i tilstanden af naturområdet.

Der ligger et ammoniakfølsomt §3-hedeområde 600 m nord for anlægget. Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer, at området er følsomt overfor yderligere ammoniakdeposition og skal beskyttes med krav om maksimal deposition i henhold til bekendtgørelsen om miljøgodkendelse.

Der er foretaget beregning af ammoniakdepositionen til dette naturområde (se bilag 1.5) og beregningen viser at der vil være en merdeposition på 0,5 kg N/ha/år til naturområdet. Det er kommunens vurdering at ammoniakdepositionen fra husdyrbrugets anlæg ikke vil forårsage ændringer i tilstanden af naturområdet.

Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) har rådgivet om det faglige grundlag til fastsættelsen af beskyttelsesniveauet for ammoniak i husdyrlovgivningen. Det er således ifølge Miljøstyrelsen kun helt undtagelsesvist nødvendigt at stille yderligere, skærpede krav i forhold til ammoniak. Miljøministeriet har endvidere oplyst i brev af 28. maj 2008, at for så vidt hvad angår kumulation, er det håndteret, dels ved at grænsen for merbelastning med ammoniak skærpes markant, hvis der er flere husdyrbrug med produktion større end 75 DE i nærheden samt dels ved det generelle ammoniakreduktionskrav gældende for alle større husdyrbrug der miljøgodkendes.

Der er i miljøgodkendelsen stillet ammoniakrelaterede BAT vilkår (både for den nye del af anlægget samt for den eksisterende del af anlægget). På sigt vil udstedelsen af miljøgodkendelser til landets større husdyrbrug på baggrund af de generelle reduktionskrav og de ammoniakrelaterede vilkår bidrage til at nedbringe ammoniakbelastningen.

Ringkøbing-Skjern Kommune har ikke en yderligere/nyere viden end den der ligger til grund for gældende lovgivning, udmeldinger fra Miljøstyrelsen og de stillede vilkår i miljøgodkendelsen.

Kommunen vurderer, at hvis husdyrbruget drives som angivet i ansøgningen, efter gældende lovgivning samt efter miljøgodkendelsens vilkår, vil husdyrbruget ikke medføre en væsentlig ammoniakpåvirkning af beskyttede naturområder.

Det er dermed Ringkøbing-Skjern Kommunes vurdering, at der ikke er særlige forhold, som kan begrunde en yderligere skærpelse af de generelle beskyttelsesniveauer i husdyrloven. Vurderingen tager udgangspunkt i naturtypernes tålegrænser, merbelastnings og totalbelastnings størrelse, kommunens forpligtigelse til at sikre naturtyper og arter der er beskyttet af Habitatdirektiverne, viden om kriterier for gunstig bevaringsstatus, tilgængelig litteratur om trusler i Natura 2000-områderne, kommunens forpligtigelser til at sikre naturtyper der er beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3, kommunens målsætninger og prioriteringer på naturområdet.

2.5 Lugt

Der er indsendt beregninger af lugtemissionen fra staldanlæg, hvilke er foretaget efter henholdsvis den nye lugtvejledning samt FMK-modellen. Lugtgeneafstandene (afstande hvor der kan forventes væsentlig lugtgener) er ifølge ansøgningen som følgende:

Byzone:	1000,52 m
Samlet bebyggelse:	749,06 m
Enkelt bolig:	338,77 m

Ifølge ansøgningen er de faktuelle afstande minimum 1925 m til samlet bebyggelse (Borris By) og 305 m til enkelt bolig (Borrisvej 16). Afstanden til den nærmeste byzone (Byzonen i Borris By) er 2786 m.

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for byzone og samlet bebyggelse overholdt, idet de ligger længere væk end "1,2 gange geneafstanden".

Ifølge ansøgningen er genekriterierne for enkelt bolig overholdt, idet "korrigerede geneafstand (226 m) er kortere end "den vægtede gennemsnitsafstand" (348 m).

Beregningerne af lugtemissionen viser altså, at geneafstandene fra staldanlægget er mindre end de faktuelle afstande til byzone, samlet bebyggelse og enkelt bolig (uden landbrugspligt).

Der ligger endvidere ikke fremtidig byzone- eller sommerhusområder inden for geneafstanden fra husdyrbruget.

Idet de lovpligtige beskyttelsesniveau for lugtgener er overholdt, vurderes det, at udvidelsen ikke vil medføre væsentlige lugtgener for naboer og andre omkringboende.

2.6 Fosfor, nitrat og grundvand

Ejendommens egne udbringningsarealer drives under et andet CVR-nr og derudover er der aftalearealer. Dele af arealerne ligger i nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse 2 og fosforklasse 2. Alle husdyrbrugets udbringningsarealer inkl. aftalearealer godkendes i 3 stk. særskilte §16 arealgodkendelser, som sikrer, at alle lovpligtige krav til udvaskning af fosfor og nitrat overholdes.

Husdyrbrugets anlæg ligger i et område med almindelige drikkevandsinteresser og uden for indvindingsoplande.

Ansøger oplyser der ikke er nogle markvandingsboringer nær anlægget.

2.7 Natur

Det nærmeste beskyttede vandløb ligger ca. 900 m fra anlægget. Den lejede gyllebeholder på 1100 m³ ligger ca. 250 m fra et beskyttet vandløb (se bilag 5a og 5b).

§3 naturområder:

Anlæg

Spredt om husdyrbruget forekommer der arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens §3. Den §3 beskyttede natur er omfattet af et generelt forbud mod tilstandsændringer. Kommunen kan dog i helt særlige tilfælde dispensere fra dette forbud. Ferske enge og overdrev må dog anvendes som før Naturbeskyttelseslovens ikrafttræden i 1992, hvis driften siden har været kontinuert. Driften af disse arealer ikke må intensiveres i forhold til driften før 1992, hvilket bl.a. indebærer at ferske enge og overdrev højst må tilføres samme mængde gødning som i perioden op til 1992. På Miljøportalen (<http://www.miljoportal.dk/>) kan du se, om der §3 beskyttede naturområder i nærheden af dit husdyrbrug (Ringkøbing-Skjern Kommune gør dog opmærksom på, at registreringerne kun er vejledende).

Ringkøbing-Skjern Kommune er allerede belastet med atmosfærisk kvælstof, der kan udgøre en trussel for den beskyttede natur. Denne belastning kaldes baggrundsbelastningen, og er ifølge Danmarks Miljøundersøgelser (DMU) i 2007 beregnet til 14 kg N/ha/år (www.dmu.dk/luft/luftforurenings-modeller/deposition/Danmark) i Ringkøbing-Skjern Kommune.

Ringkøbing-Skjern Kommune har vurderet de §3-beskyttede områders tilstand og værdi som regionale og lokale naturområder i kommunens netværk af natur, samt eventuelle forekomster af fredede, rød- eller gullistede plante- eller dyrearter.

Der er §3-naturområder inden for 1000 m fra ejendommen, som ikke er omfattet af lovens §7. Der er foretaget ammoniakberegning til det nærmeste §3 hedeområde, se afsnit om ammoniak.

I henhold til Naturbeskyttelsesloven må der ikke foretages ændringer i tilstanden af naturområder, der hører under §3-beskyttelsen. På baggrund af resultatet af ammoniakdepositionsregningerne der viser at der kun vil være en merdepositionen fra husdyrbrugets anlæg på 0,5 kg N/ha (se afsnit om ammoniak) vurderes det, at udvidelsen af husdyrbrugene ikke vil medføre væsentlige virkninger på naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens §3.

International natur:

De internationale naturbeskyttelsesområder er en samlet betegnelse for EF-Habitatområder, EF-Fuglebeskyttelsesområder og Ramsarområder. Hvert internationalt naturbeskyttelsesområde består af et eller flere af disse udpegede områder.

Habitatområderne og Fuglebeskyttelsesområderne, der er udpeget på grundlag af EU's naturdirektiver, udgør tilsammen Natura 2000, der er et økologisk netværk af beskyttede områder i hele EU. Ramsarområderne er udpeget på grundlag af Ramsarkonventionen om beskyttelse af vigtige vådområder. Ramsarområderne ligger alle indenfor grænserne af fuglebeskyttelsesområder, og beskyttelsen er dækket ind af EU-beskyttelsen.

Direktiverne fastsætter et overordnet mål for at sikre eller genoprette en gunstig bevaringsstatus for naturtyper og dyre- og planterarter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder. Danmark er forpligtet til at sikre, at der ikke sker en forringelse af status i de udpegede områder og til at iværksætte, hvad der er nødvendigt for at opnå de fastsatte mål.

Habitatdirektivet rummer også regler om at beskytte særlige arter, både i og udenfor Natura 2000-områder. Det er de såkaldte bilag IV-arter. Disse arter (flere padder, visse insekter, markfirben, odder, hasselmus m.fl.) må ikke få beskadiget deres yngle- eller rasteområder.

Målsætningen for Habitat- og Fuglebeskyttelsesområderne er at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, de er udpeget for. For Ramsarområder er målsætningen, at beskyttelsen fremmes.

En art anses for at have gunstig bevaringsstatus, når undersøgelser peger på, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som levedygtig bestand, samt artens udbredelsesområder sandsynligvis ikke er i tilbagegang.

EF-habitatområdet Skjern Å ligger ca. 3 km fra anlægget og Habitatområdet Borris Hede ligger 3700 m fra anlægget.

Idet de lovpligtige krav til ammoniak er overholdt og ammoniakberegningerne til Boris Hede (se ammoniak afsnit) viser, at der ikke sker en merbelastning, vurderes det, at driften af anlægget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af habitatområdet Skjern Å.

Bilag IV-arter:

I henhold til habitatdirektivets artikel 12 må der ikke gives tilladelse til aktiviteter, der kan beskadige eller ødelægge Bilag IV-arters yngle- eller rasteområder.

Følgende arter kan tænkes at forekomme i Ringkøbing-Skjern kommune: småflagermus, markfirben, odder, spidssnudet frø og strandtudse samt visse vandtilknyttede insekter.

Arterne forekommer næppe på husdyrbruget, men nedenstående arter kan muligvis findes i habitater i nærheden af husdyrbruget:

- Småflagermus: Ud fra småflagermus' levevis vurderes det, at de ikke påvirkes negativt af husdyrbruget og driften af dette.
- Odder: kan forekomme i nærområdet i tilknytning til vandløb, sø eller fjord, men er med sin levevis næppe truet af husdyrbruget og driften af dette.
- Markfirben: er udbredt i store dele af landet, men trues næppe af husdyrbruget og driften af dette.
- Visse vandtilknyttede insekter: kan være tilknyttet nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. Disse påvirkes negativt, når vandmiljøerne næringsstofberiges eller gror til.
- Spidssnudet frø: kan forekomme i nærområdets vandhuller og fugtige arealer. Der foreligger dog ingen aktuelle registreringer. På grundlag af den nuværende viden vurderes husdyrbruget og driften af dette ikke at true den spidssnudede frø.

Alle padder er fredede og for at tilgodese vandhullernes fremtidige kvalitet som leve- og ynglested for padder, bør gødsning og sprøjtning ved vandhullerne begrænses. Der bør derfor holdes en gødsnings- og sprøjtefri zone på mindst 10-20 m til vandhullerne.

På grundlag af den nuværende viden vurderes det, at husdyrbruget og driften af dette ikke vil medføre negativ påvirkning af Bilag IV-arter.

Samlet vurdering

Da husdyrbruget overholder de lovpligtige beskyttelsesniveauer for naturområder omfattet af §7 i loven, og idet det generelle reduktionskrav gældende for husdyrbruget som udgangspunkt anses tilstrækkeligt til beskyttelse af andre naturområder mod ammoniakdeposition, er det vurderet, at den ansøgte udvidelse af husdyrbruget ikke vil have væsentlig virkning på §3-områder eller andre naturområder, som er beskyttet mod tilstandsændring, fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbare overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

2.9 Landskabelige værdier / interesseområde

Landskabet omkring ejendommen er i Ringkjøbing Amts Regionplan 2005 ikke kortlagt som landskabeligt interesseområde.

De nye stalde og gyllebeholderen skal etableres i tilknytning til den eksisterende bebyggelse og vil så vidt det er muligt, blive opført i samme farve og materialer som det eksisterende byggeri.

Det er på baggrund af ovenstående vurderet, at de nye stalde og den nye gyllebeholder hverken vil skæmme landskabet, have synlige langtrækkende konsekvenser for landskabet eller på anden vis påvirke de landskabelige værdier væsentligt.

2.10 Kulturmiljø

Området indeholder iht. Regionplanen 2005 ikke et særligt værdifuldt kulturmiljø.

Det er derfor vurderet, at udvidelsen af husdyrbruget ikke vil påvirke kulturmiljøet væsentligt.

Der findes en gravhøj ved husdyrbrugets anlæg (se bilag 6), og der gøres hermed opmærksom på, at der i henhold til §29 f i Museumsloven ikke må foretages jordbehandling, gødes eller plantes (herunder også juletræer og lignende) på gravhøje og inden for en afstand af 2 m fra dem. Jf. §18 i Lov om naturbeskyttelse må der endvidere ikke etableres ny beplantning eller foretages lignende ændringer i tilstanden af arealet inden for 100 m afstand fra gravhøje, medmindre Ringkøbing-Skjern Kommune meddeler dispensation hertil.

Ringkøbing-Skjern Kommune har tidligere givet tilladelse til opførelse af det eksisterende byggeri, der ligger inden for 100 m til gravhøj. Alt det nye byggeri opføres i en afstand på over 100 m fra gravhøj.

2.11 Til- og frakørsel til virksomheden

Det vurderes, at det ansøgte projekt vil betyde en forøget transport til og fra husdyrbruget. Forøgelsen af transporter er efter Ringkøbing-Skjern Kommunes opfattelse ikke af et omfang, som vil indebære væsentlige forøgede gener for omkringboende med hensyn til støj, støv eller lugt.

Der er desuden stillet vilkår om, at såfremt transport af husdyrgødning foregår i gennem en byzone skal husdyrgødningen transporteres i lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Under transporten skal flydende husdyrgødning opbevares i lukkede tanke, og fast husdyrgødning skal overdækkes.

2.12 Støj

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende enkeltbolig bør anvende de grænseværdier, som er gældende for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier er anvendt i denne godkendelse.

Det vurderes, at støjgrænserne vil blive overholdt, da afstanden til de nærmeste naboer er 305 meter. Der stilles generelle vilkår til overholdelse af støjgrænser og at der om nødvendigt kan kræves dokumentation for at støjkravene er overholdt.

2.13 Egenkontrol

Der er stillet vilkår om, at husdyrbruget for egen regning skal eftervise, at de stillede støjkrav er overholdt, såfremt tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj fra husdyrbruget er velbegrundede.

Der er tilsvarende stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan kræve, at husdyrbruget foretager undersøgelse af lugtkilder, hvis det skønnes, at eventuelle klager over lugt fra er velbegrundede.

Der er endvidere stillet vilkår om, at der føres logbog over uregelmæssigheder i driften af gyllekølingsanlægget.

Endeligt er der stillet vilkår om, at tilsynsmyndigheden kan anmode om nye beregninger af ammoniakemissionen og lugtgeneafstande.

2.14 Bedst tilgængelig teknik (BAT)/renere teknologi

Ansøger har redegjort for anvendelsen af den bedste tilgængelige teknologi i Bilag 8.

Ringkøbing-Skjern Kommune vurderer følgende for BAT-niveauet for dette projekt:

Management

I projektet lægges hovedvægten på uddannelse af medarbejderne, forbrugsregistreringer i driftsregnskabet, jævnlig rengøring omkring bygninger og på veje samt udarbejdelse af en beredskabsplan.

Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt.

Foder

I projektet lægges hovedvægten på fasefodring med tilsætning af fytase, lavt indhold af fosfor eller råprotein.

Foderet blandes på ejendommen og fosfor- og proteinindholdet ligger indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Da der anvendes fytase og indholdet af fosfor og protein ligger inden for niveauerne i BREF vurderes det, at projektet lever op til herved fastlagte BAT-niveau.

Staldindretning

Den nye drægtighedsstald nr. 24 etableres med linespil (skraber) i bunden af kanalerne og der lægges slanger ned til køling af gyllen. Gyllekøling er beskrevet i BAT-blad fra mst.

Klimastaldene (nr. 16 og 25, eksisterende og ny) bliver begge i fremtiden med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.03-52.

Løbe/drægtighedsstald 10+11 renoveres til slagtesvin med Delvis spaltegulv, 25-49% fast gulv jf. Bat-byggeblad 106.04-52.

Den ny farestald nr. 23 bliver med delvis spaltegulv, jf. Bat-byggeblad 106.02-51.

Farestald 9a og 9B er med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.02-51.

Hestestalden 5B er med dybstrøelse.

De eksisterende stalde er ikke beskrevet i BAT-blade:

Løbe/drægtighedsstalde 4+5A med delvis spaltegulv

Eksisterende slagtesvinestald 12+13+14 er med drænet gulv + spalter (33/67)

Det vurderes, at disse stalde skal leve op til samme krav om reduceret ammoniakemission som vil stilles til nye stalde ved næste gennemgribende renovering eller senest ved næste revurdering af miljøgodkendelsen om 8 år.

Kommunen vurderer, at de samlede tiltag lever op til BAT-niveauet for ejendommen.

Forbrug af vand og energi

I projektet lægges vægt på at reducere vand- og energiforbruget ved, at staldene vaskes med iblødsætning og højtryksrensning, der anvendes multistep ventilation, som styres af antallet af igangsatte ventilatorer, vask af ventilatorerne, brug af drikkenipler, og at lyset kun er tændt under fodring.

Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt.

Opbevaring/behandling af husdyrgødning

I projektet lægges vægt på etablering af låg over nye gylletanke, og flydelaget kontrolleres jævnligt på de eksisterende. Der føres logbog, og tankene er tilmeldt den 10-

årlige beholderkontrol for at sikre tæthed og stabilitet. Dybstrøelse opbevares ikke i nærheden af ammoniakfølsomme naturområder. Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt.

Udbringning af husdyrgødning

I projektet lægges vægt på, at der udarbejdes en detaljeret gødningsplan, så udbringningen tilpasses afgrødernes behov. Udbringning foretages ved nedfældning på sort jord og i græsmarker og finder hovedsageligt sted på hverdage og under vindforhold, der ikke generer naboerne. Udbringningen følger desuden husdyrgødningsbekendtgørelsens krav. Kommunen vurderer, at tiltagene lever op til det BAT-niveau, som herved fastlægges for dette projekt.

På baggrund af ovenstående redegørelse for BAT inden for management, staldteknologi, foder, energi- og vandforbrug, opbevaring og udbringning vurderes det, at den konkrete anvendelse af BAT lever op til det Ringkøbing-Skjern Kommune anser som værende BAT-standard for et husdyrbrug af denne størrelse og dyresammensætning. Samtidig vurderes det, at ansøger har redegjort i tilstrækkelig grad for de alternativer, som har været overvejet i ansøgningen, samt begrundet fravalg af BAT.

2.15 Alternative løsninger

Ansøger har oplyst, at placeringen af de nye staldbygninger og gyllebeholderen har været overvejet, men at den valgte placering anses som værende mest hensigtsmæssig i forhold til logistik og det omgivende miljø. I forhold til det omgivende landskab, naboer og andre interessenter i området giver den valgte placering det bedste samlede helhedsindtryk af husdyrbruget efter udvidelsen.

2.16 Projektets sandsynlige miljøpåvirkning

Der vil sandsynligvis ske en påvirkning af det omgivende miljø, men det er vurderet ud fra ovenstående, at påvirkningens varighed, hyppighed og reversibilitet ikke vil være af sådant omfang, at husdyrbruget vil få væsentlig indflydelse på miljøet, idet alle lovpligtige beskyttelsesniveauer er overholdt.

2.17 Konklusion

Idet de lovpligtige afstandskrav og beskyttelsesniveauer er overholdt, vurderer Ringkøbing-Skjern Kommune at:

- udvidelse af dyreholdet til 1305 årssøer med smågrise (til 7,2 kg), 35.840 smågrise (8-31 kg), 600 sopolte/slagtesvin (55-105 kg), 2173 slagtesvin (31-102 kg) og 3 stk. heste i alt svarende til 544,55 DE samt opførelse af ny farestald på 2510 m², løbe-/drægtighedsstald på 3623 m², en ny klimastald på 1788 m², to nye gyllebeholdere på hver 4000 m³ med teltoverdækning og teltoverdækning på en eksisterende gyllebeholder kan tillades, idet udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig genepåvirkning af naboer, §7 beskyttede naturområder, Natura 2000 områder overbelastet med fosfor (Ringkøbing Fjord), kvælstofsårbare Natura 2000-områder (Ringkøbing Fjord), grundvand herunder nitratfølsomme indvindingsområder samt landskabelige værdier og kulturmiljøer.

Endvidere er det vurderet, at udvidelsen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af §3-områder, eller andre naturområder som er beskyttet mod tilstandsændring,

fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller særlig sårbar overfor næringsstofpåvirkning. Det er endvidere vurderet, at det ansøgte projekt ikke vil have væsentlig virkning på de bestande af vilde planter, dyr (herunder Bilag IV-arter) eller deres levesteder, som de ovennævnte områder er udpeget på baggrund af.

- der anvendes den bedst tilgængelige teknik til at forebygge og begrænse eventuel forurening.

Bilag 3. Kommentarer til miljøgodkendelsen:

Beredskabsplan

Beredskabsplanen /driftsforskriften skal beskrive, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan have konsekvenser for miljøet.

Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at "stoppe ulykken/uheldet" og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Kompost til markstak

Dybstrøelse, som har ligget i stald i 3 – 4 måneder er oftest kompostlignende, dog kan dybstrøelse fra fjerkræstalde være kompostlignende allerede efter 1 – 2 måneder. Kompostlignende dybstrøelse må opbevares i markstak, når tørstofprocenten er mindst 30 % for ethvert delparti.

Der gøres opmærksom på, at dybstrøelse fra gødningsmåtte under kalve- og svinehytter også kun må opbevares i markstak, når det er kompostlignende.

Støj

Støjbidraget (bortset fra maksimalværdien) måles som det ækvivalente, konstante, korrigerede støjniveau i dB(A) (re. 20 µPa).

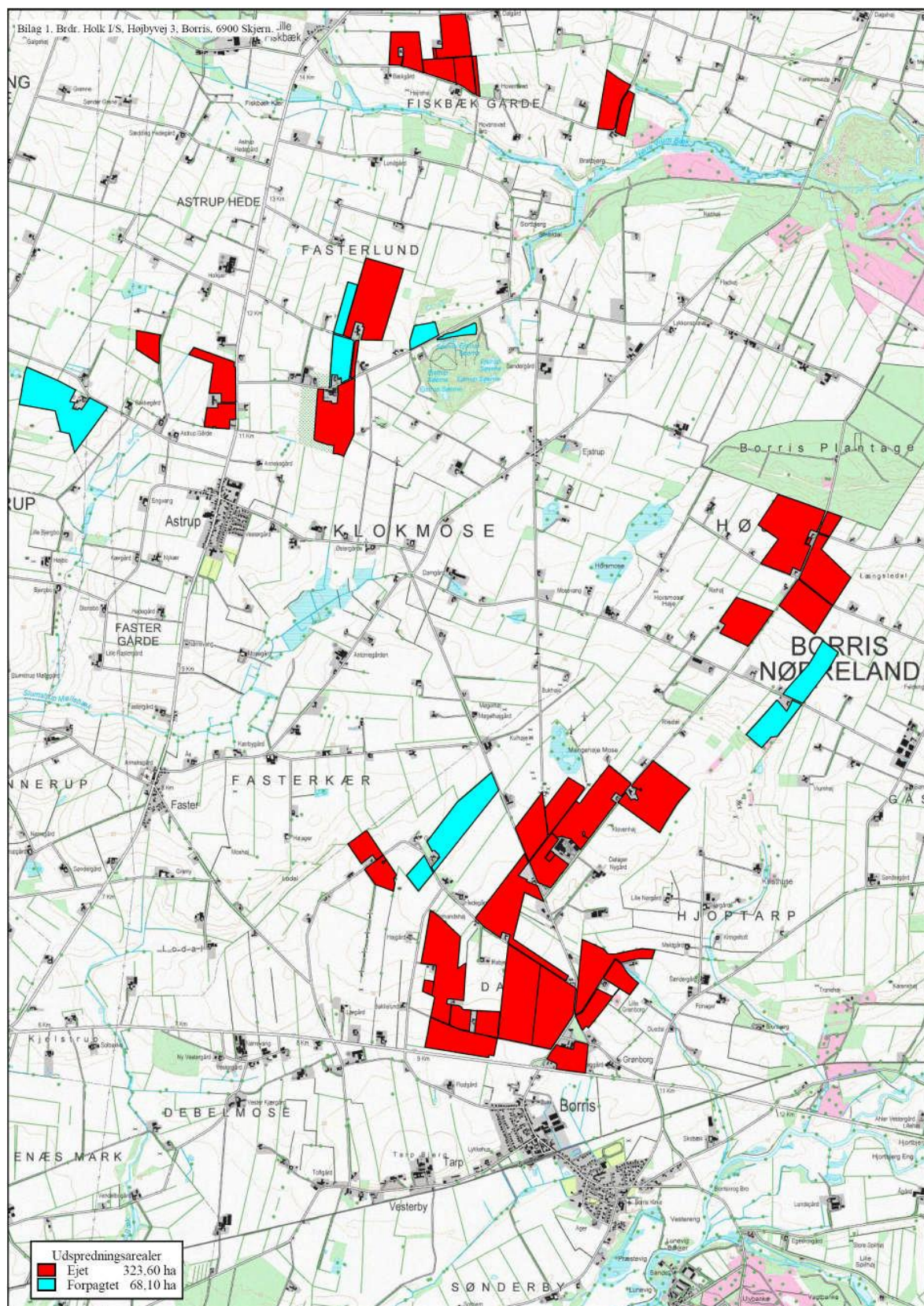
Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkluder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter som forinden aftales med tilsynsmyndigheden. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Bilag 4a. Situationsplan, samlede anlæg

Bilag 4b Arealer

Titel: Miljøgodkendelse

Adresse: Højbovej 3, 6900 Skjern
Vor ref.: 100548
Filnavn: bilag5_natur.wor
Udført af: HHMA
Dato: Feb 2010

Signaturforklaring:

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmose
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II

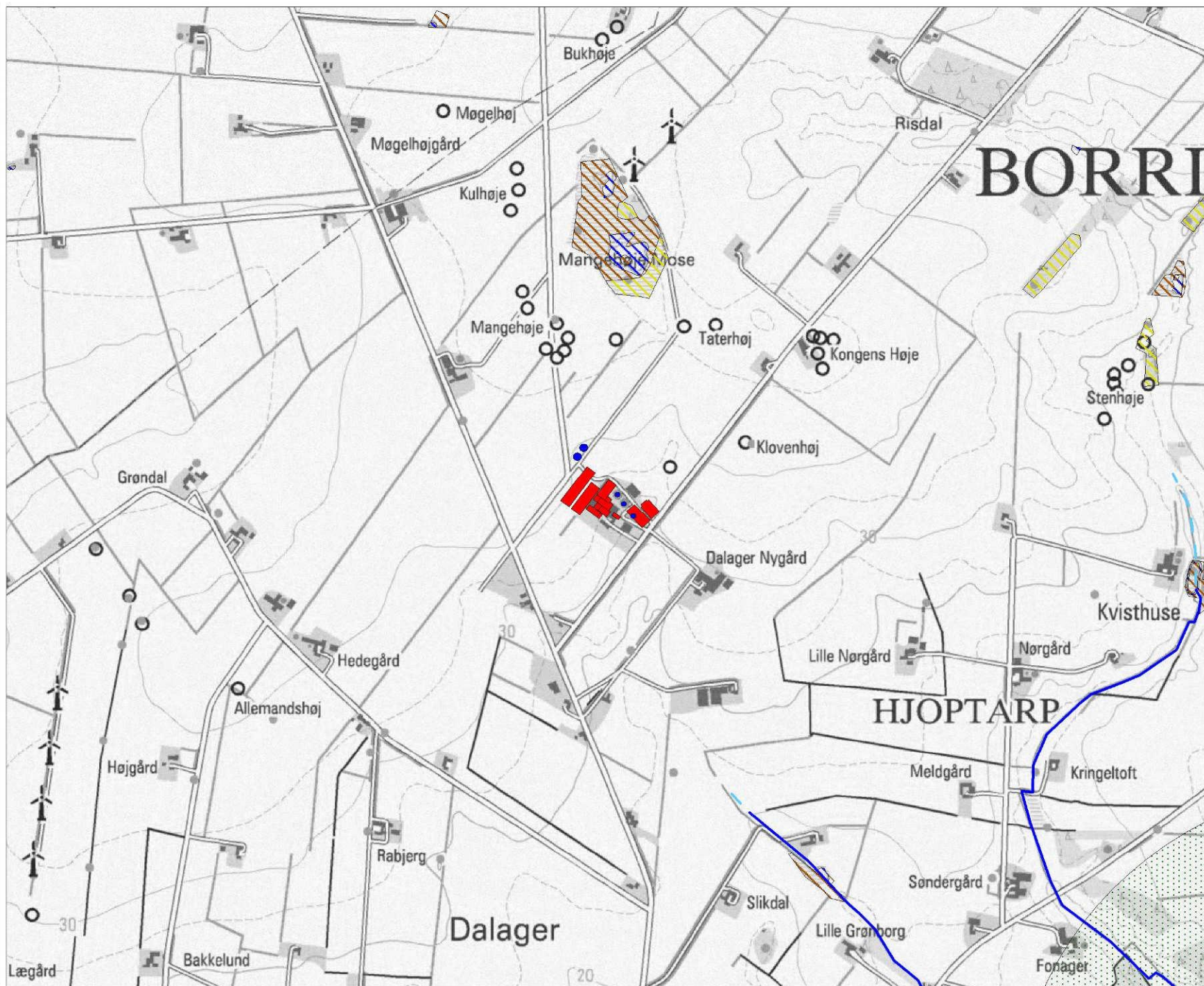
- Værdifuld paddelok.
- Spredningskorridorer
- 2-meter bræmmer
- Besk. vandløb
- EF habitatområde
- EF fuglebeskyttelsesområde
- Ramsarområde

- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Sø
- Beskyttede naturtyper : Strandeng

- Staldafsnit
- Opbevaringslagre

Målforhold (A4): 1:15.000

Bilag 5a: Natur

Titel: Miljøgodkendelse
Adresse: Højbovej 3, 6900 Skjern
Vor ref.: 100548
Filnavn: bilag5_natur.wor
Udført af: HHMA
Dato: Feb 2010

Signaturforklaring:

- Beskyttet hede/over
- Beskyttet højmose
- Beskyttet lobeliesø
- Bufferzone I
- Bufferzone II

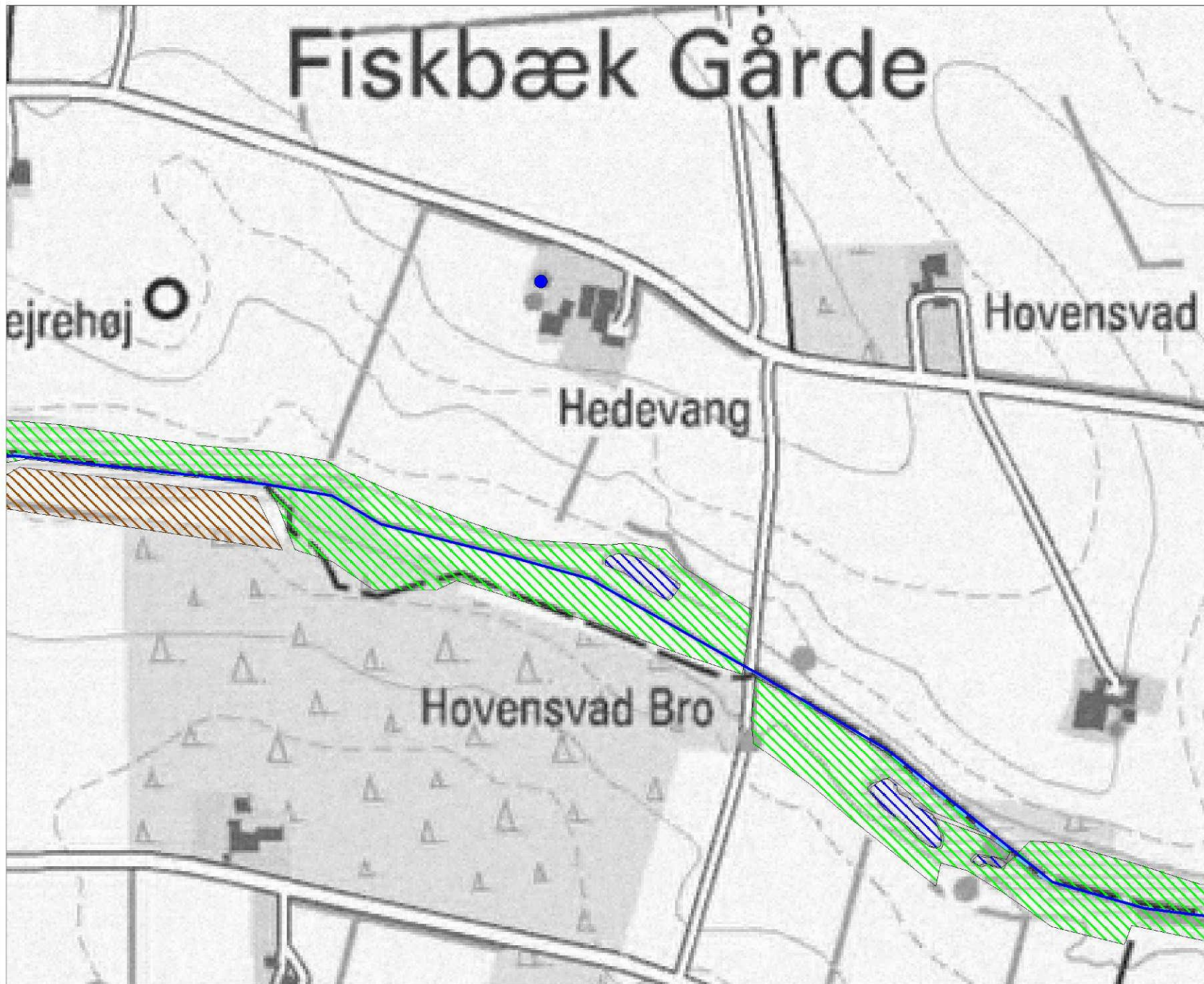
- Værdifuld paddelok.
- Spredningskorridorer
- 2-meter bræmmer
- Besk. vandløb
- EF habitatområde
- EF fuglebeskyttelsesområde
- Ramsarområde

- Beskyttede naturtyper : Eng
- Beskyttede naturtyper : Hede
- Beskyttede naturtyper : Mose
- Beskyttede naturtyper : Overdrev
- Beskyttede naturtyper : Sø
- Beskyttede naturtyper : Strandeng

- Staldafsnit
- Opbevaringslagre

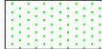
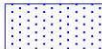
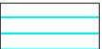

Målforhold (A4): 1:5.000

Bilag 5b: Lejet beholder Natur

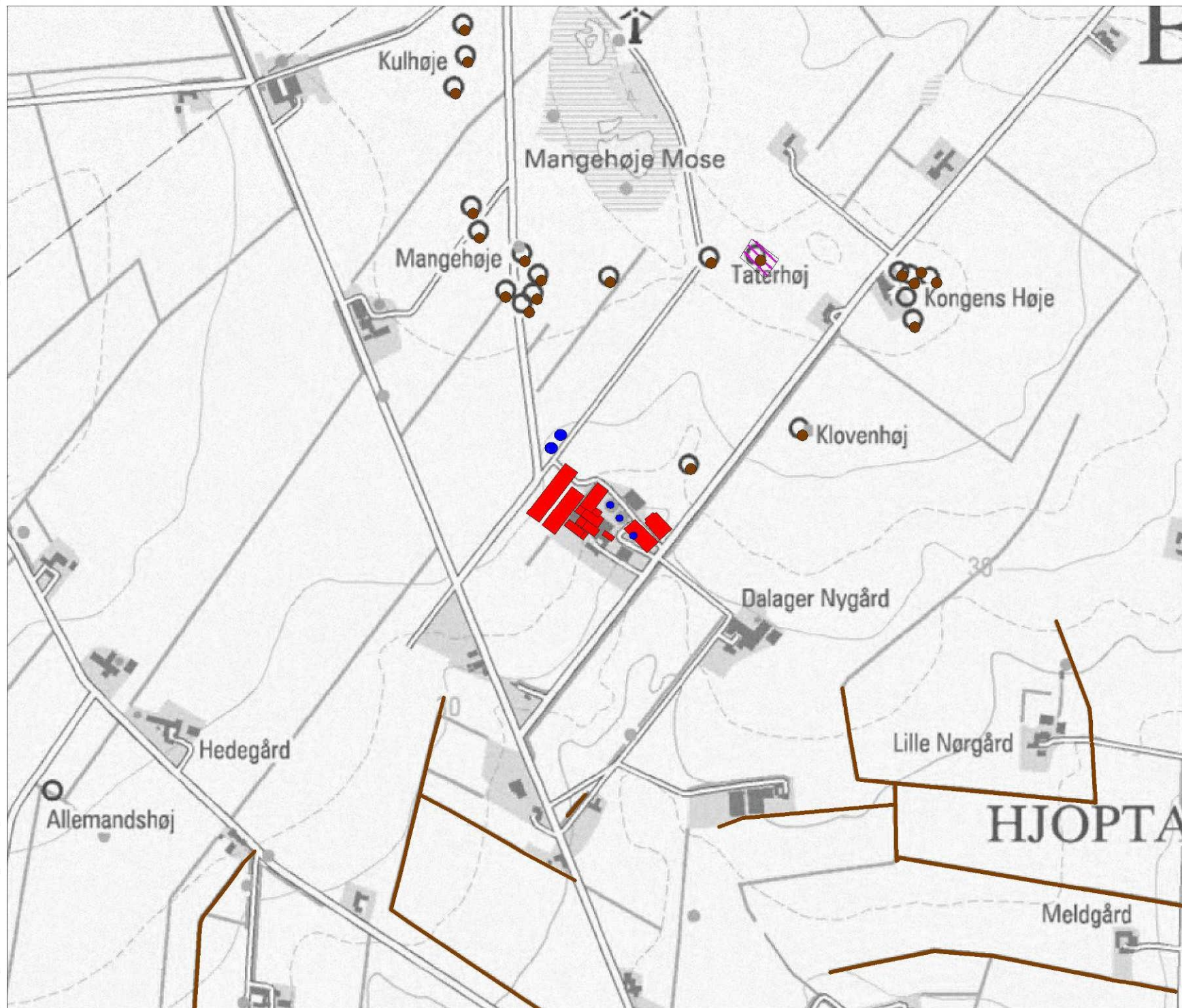
Titel: Miljøgodkendelse
Adresse: Højbyvej 3, 6900 Skjern
Vor ref.: 100548
Filnavn: bilag9_kultur.wor
Udført af: HHMA
Dato: Feb 2010

Signaturforklaring:

	Særligt værdifulde kulturmiljøer
	Besk. sten- og jorddiger
	Landskabsområde
	Søbeskyttelseslinie
	Kirkebyggelinier
	Fredede områder
	Skovbyggelinier
	A-beskyttelseslinier
	Kirkezone 1
	Kirkezone 2
	Kirkezone 3
	Fredede fortidsminder
	Staldafsnit
	Opbevaringslager

Målforhold (A4): 1:10.000

Bilag 6: Kulturmiljø og beskyttelseslinier

Bilag 7 Transportveje

Bilag 8 BAT-bilag

BAT renere teknologi og ressourcebesparende tiltag på svinebruget på adressen Højbyvej 3, Borris, 6900 Skjern.

Hensigtsmæssig drift og renere teknologi

Bedriftens medarbejdere uddannes løbende gennem kurser og efteruddannelse
Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af vand, energi, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning.

Bedriftens bortskaffelse af affald registreres på affaldsstamkort.

Affald bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Vandforbrug

Til aktiviteter, hvor der bruges vand, er det BAT at reducere vandforbruget ved at udføre følgende:

Rengøring af dyrestald og udstyr med højtryksrensere efter hver produktionscyklus eller hver batch.

Udførelse af regelmæssig kalibrering af drikkevandsanlægget for at undgå spild.

Detektering og reparation af lækager.

Klimastierne: der rengøres 2 sektioner hver 2. uge og 2 sektioner hver 6. uge ved slagtesvinene. Gangarealerne rengøres hver uge. Stierne iblødsættes via computerstyret iblødsætningsanlæg, og den efterfølgende rengøring bliver derved med et lavere vandforbrug. Der køres med effektive højtryksrensere og derved får man igen lavere vandforbrug.

Der rengøres ved søerne i farestaldene hver 5-6. uge og 2 gange årligt i drægtighedsstaldene.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Energiforbrug

Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer

Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandedanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Opbevaring af gødning

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er tale om en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger

Beholderens bund og vægge er tætte og beskyttede mod tæring

Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag

Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.

Tanken er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tanken hvert 10 år bliver kontrolleret for om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Det er BAT at dække gyllebeholderne ved at bruge et af følgende:
et fast låg, tag eller en teltstruktur, eller

et flydelag, såsom snittet halm, naturlig udtørningskorpe, lærred, folie, tørv, ekspanderet ler (LECA) eller ekspanderet polystyren (EPS).

Udbringning af husdyrgødning

Udbringning af husdyrgødningen afpasses afgrødernes behov samt eventuel tilførsel af handelsgødning.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til afgrødernes vækstperiode, hvilket betyder maksimal udnyttelse af næringsstoffer.

Husdyrgødning udbringes under hensyn til de generelle regler, og foregår i videst mulig omfang efter godt landmandsskab (BAT), hvilket vil sige at der tages hensyn til naboer, byområder osv.

Gyllen nedfældes under normale omstændigheder på sort jord

Gyllen udbringes med slæbeslanger til vintersæd og græs, og skulle det foregå på sort jord nedharves den indenfor 2 timer

Fodring

Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring

Foderet blandes på ejendommen og fosfor- og proteinindholdet ligger indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF).

Der anvendes fasefodring ved fodring af smågrisene og slagtesvinene, hvilket lever op til BAT-kravene.

Der anvendes 3 forskellige blandinger til smågrisene, som er afstemt næringsstofmæssigt, så grisenes behov på det enkelte vækststadium tilgodeses, og der samtidig ikke sker en overdosering med enkelte næringsstoffer. Dette er med til at sikre, at der ikke sker en unødigt stor udledning af næringsstoffer i gødningen, som derefter ender i naturen.

Staldteknologier

Med henblik på at reducere NH₃-emissionen fra staldanlægget er det i henhold til BREF (2003) generelt BAT i svinestalde at reducere overfladearealet, hvorfra der kan ske NH₃-fordampning, at fjerne gyllen hyppigt fra gyllekanaler, at afkøle gødningsoverfladen samt at bruge overflader, der er nemme at rengøre.

I BREF står der, at følgende staldsystemer er BAT:

- Et fuld- eller delspaltegulv med et vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle
- et delspaltegulv og en reduceret gødningskanal
- et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse, eller
- et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler, med hældende væg og et vakuumsystem, eller
- et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevæg og en hældende gødningsbeholder.

I følge Dansk svineproduktion er de 2 sidstnævnte staldtyper hollandske typer, som ikke har fundet indpas herhjemme.

Der er pt. 3 BAT-blade.

Køling af gylle (Sv.St.01)

Forsuring af svinegylle (Sl.St.01:v1.05-09)

Luftrensning med syre (Sl.St.02:v2.05-09)

Disse Bat-blade afløser de gamle Bat-byggeblade og Bat-kandidater (gyllekøling 106.04-53 og 106.01-51), (forsuring 106.04-54 og 106.04-56) og (luftrensning med syre 106.04-57).

Derudover er der følgende gamle Bat-byggeblade, som ikke bliver revurderet:

Slagtesvin: delvist spaltegulv med 1/3 spaltegulvsareal (106.04-52)

I BAT-byggebladet står følgende omkring udformningen af det delvise spaltegulv:

Beskrivelse:

En sti med delvist spaltegulv består af fast gulv i lejearealet og spaltegulv i gødearealet. Typisk vil spaltegulvet udgøre 30-67 % af stiens samlede bruttoareal og bør samtidig udgøre mindst 1,40 meter af stiens længde. Spaltegulvet er oftest af beton. Anbefalingerne med hensyn til spalte-åbning og bjælkebredde skal overholdes. Det faste gulv skal have en hældning på ca. 3 % ned mod gødearealet for, at gødning og urin afsat på det faste gulv kan glide ned i gødearealet.

Overskriften på BAT-byggebladet stemmer altså ikke overens med beskrivelsen.

Dette BAT-blad er ydermere jf. vurderingsskemaet til slagtesvin kun betegnet som BAT-kandidat pga. den lave ammoniakreduktion.

Smågrise: to-klimastald med delvist spaltegulv (106.03-52)

Diegivende søer: faresti med delvist spaltegulv (106.02-51).

Hvorvidt de gamle Bat-blade stadig beskriver en Bat-teknologi vides pt. ikke. Der er dog ikke tvivl om, at der fra de 3 ovennævnte gulvtyper er en lavere ammoniakfordampning end fra et fuldspaltet gulv.

Da et fuldspaltet gulv jf. Bref-dokumentet fra 2003 er at betragte som BAT vil de 3 ovennævnte gulvtyper til fulde opfylde Bat-kravet om anvendelse af teknologi med lavere NH₃-fordampning.

Der etableres linespil (skraber) i bunden af kanalerne i den nye drægtighedsstald, og der lægges slanger ned til køling af gyllen. Gyllekøling er beskrevet i Bat-blad (Sv.St.01). Der er i beregningerne regnet med 29,1% ammoniakreduktion i kraft af dette tiltag. Dette er en anvendt teknologi på ejendommen til opfyldelse af kommunens BAT-krav for ammoniak og samtidig er det medvirkende til, at det generelle krav om 20% ammoniakreduktion fra stald og lager overholdes.

Klimastaldene (nye og eksisterende): der er tale om to-klimastalde med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.03-52.

Diegivende søer: faresti med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.02-51.

Slagtesvinene / poltene : der er tale om drænet gulv i stierne og et træk og slip system til fjernelse af gyllen. Da det er meget svært at styre svineriet på et fast gulv til slagtesvin især om sommeren, vil det ikke være Bat med fast gulv i disse stier. Der er ydermere tale om eksisterende stalde, der ikke står til reovering endnu.

Ammoniakfordampningen er lavere fra et drænet gulv end fra et fuldspaltet gulv. Det lever op til BAT-kravet, hvor det til slagtesvin kan være "et fuldspaltet gulv med et vacuumsystem til hyppig fjernelse af gødningen" jf. Bref-dokumentet fra 2003.

Renovering af stalde

Gulvene i alle stalde lever i dag op til Bref-noterne og dermed BAT-kravene. Der sker en udskiftning af inventaret de steder hvor det er nødvendigt. Dermed forventes staldene at kunne anvendes de næste 15 år.

Der kommer nyt inventar i drægtighedsstalden 5A.

Bygning 9C ændres fra nuværende poltestald til foderrum. Der skal fremover stå blandetank mv. i det rum.

Valg af teknologi til overholdelse af BAT-niveauet for ammoniak

Overdækning på de 2 nye gylletanke.

Gyllekøling og linespil i den nye drægtighedsstald.

Delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.03-52 i den nye klimastald.

De nye farestier med delvist spaltegulv jf. Bat-byggeblad 106.02-51

Fravalg af staldteknologi – under hensyn til proportionalitetsprincippet Forsuring

Indenfor slagtesvinebrug har svovlsyrebehandling af gylle betegnelsen BAT jf. BAT-blad Sl.St.01:v1.05-09.

Der vil ikke kunne etableres forsuring på den nye drægtighedsstald, da der er tale om et gyllesystem med linespil og skraber i kanalerne.

Gylleforsuring er ikke BAT i den type stalde.

Ålborg Portland har lavet forsøg med svovlsyre og betonkvalitet, og har man stalde fra før 2000 garanterer de ikke at betonen holder. Man kendte for lidt til betonkvaliteten på det tidspunkt.

Da der er stalde fra før 2000 skønnes det ikke at være en løsning at etablere gylleforsuring på denne ejendom.

Da udvidelsen bygger på gylleaftalearealer kommer fortjenesten i form af mere kvælstof i gyllen ikke den pågældende landmand til gode, og prisen pr. kg reduceret N vil være betydelig højere.

Det medfører at der ikke er tale om proportionalitet ved indførelse af denne teknologi på ejendommen, og teknologien kan derfor ikke betegnes som BAT på denne ejendom.

Luftrensning

Der er BAT-blad på luftvasker med syre i slagtesvinestalde og beregninger er udelukkende foretaget for slagtesvin.

I det nye Bat-blad (Sl.St.02:v2.05-09) står der, at de danske forsøg med kemisk luftrensning viser, at der fortsat er problemer med driften, hvilket indikerer, at anlæggene ikke er færdigudviklede. Et anlæg, der ikke er længere fremme i udviklingen, kan ikke være BAT-teknologi.

Der er ikke længere danske firmaer, der forhandler teknologien, hvilket gør det til en usikker investering mht. til efterfølgende service, reservedele mv. De hollandske typer på markedet har ydermere ikke været afprøvet under danske forhold, hvilket gør, at teknologien endnu ikke kan anbefales.

Der etableres ikke kemisk eller biologisk luftrensning i hverken nye eller gamle staldanlæg. Kemisk luftrensning af 60% af afgangsluften er omtalt i BAT-byggeblad 106.04-58 (arkiveret 2007) med en reduktion af ammoniakfordampningen på ca. 50% og en meromkostning på ca. 8 kr. pr. produceret slagtesvin.

Biologisk luftrensning har vist en bedre lugtreducerende effekt end kemisk luftrensning. Der er imidlertid en del problemer med tilstopning af filtre, ligesom der ikke er foretaget en økonomisk evaluering af biologisk luftrensning. Der arbejdes fortsat intenst på udviklingen af driftsikre anlæg til kemisk og biologisk luftrensning. Hverken kemisk eller biologisk luftrensning er beskrevet i BREF-dokumentet.

Overdækning af gammel gylletank

Der er ikke etableret fast overdækning på de to ældste gylletanke. Den ene tank fjernes i forbindelse med opførelsen af den nye klimastald. Det er vurderet, at overdækning enten ikke vil være muligt på så gamle tanke eller at det under alle omstændigheder ikke vil være særlig økonomisk fordelagtigt at gøre det. Ud fra beregninger foretaget af Bygningskontoret viser det, at det min. Koster 1000 kr. pr. kg reduceret N med en tankoverdækning.

Gyllen er konstant overdækket med et tæt og stabilt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.